



2020

RAPORT ROCZNY



Muzeum Narodowe
w Poznaniu

20
20

RAPORT
ROCZNY



Muzeum Narodowe
w Poznaniu



Muzeum Narodowe w Poznaniu i jego oddziały:

Galeria Malarstwa i Rzeźby _ Muzeum Sztuk Użytkowych _ Muzeum Historii Miasta Poznania

Wielkopolskie Muzeum Wojskowe _ Muzeum Instrumentów Muzycznych _ Muzeum Etnograficzne

Muzeum Pałac w Rogalinie _ Muzeum Zamek w Gołuchowie _ Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie

Spis treści

Wprowadzenie	5
Rok 2020 w cieniu covidu	11
Diagnoza. Misja. Strategia	12
Rada Muzeum	18
Ekspozycje stałe	22
Zbiory	32
Wystawy	40
Wydawnictwa	52
Działalność naukowa	56
Konserwacja	60
Edukacja	66
Wirtualne muzeum	70
Współpraca	78
Kartki z kalendarza	82
Inwestycje i remonty	92
Finanse	96
Frekwencja	100
Darczyńcy i sponsorzy	102
Dyrekcja i pracownicy Muzeum Narodowego w Poznaniu	105



Wprowadzenie

Rok 2020 w historii Muzeum Narodowego w Poznaniu był czasem wielu zmian.

Zaczęły się one 1 grudnia 2019 roku. Tego dnia Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Piotr Gliński powołał na stanowisko dyrektora Muzeum Narodowego w Poznaniu Tomasza Łęckiego.

Już w styczniu dyrektor Tomasz Łęcki rozpoczął tworzenie zespołu zarządzającego, do którego powołał kolejno: 2 stycznia 2020 r. Agnieszkę Purgat na stanowisko zastępcy dyrektora ds. administracyjnych, 27 stycznia 2020 r. dr Marię Gołąb na stanowisko zastępcy dyrektora ds. naukowych, a 1 kwietnia 2020 r. Remigiusza Łuczyńskiego na stanowisko zastępcy dyrektora ds. ekonomicznych.



Tomasz Łęcki odbiera nominację na dyrektora MNP w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 1 grudnia 2019, fot. Jacek Łagowski





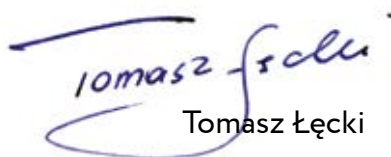
Szanowni Państwo,

kiedy 1 grudnia 2019 r. obejmowałem stanowisko dyrektora Muzeum Narodowego w Poznaniu w przygotowanym programie zapisałem główne wyzwania stojące przed zespołem Muzeum Narodowego w Poznaniu, a w szczególności przed jego kierownictwem. Podzieliłem je na pięć obszarów. Ze względu na sytuację instytucji na pierwszy plan, nawet przed działania merytoryczne, wysuwały się wyzwania z obszaru zarządzania. Pozostałymi czterema były: finanse, rozwój pracowników oraz komunikacji i rozwój publiczności.

W pierwszym okresie należało zamknąć sprawy roku 2019 i przede wszystkim zbudować nowy zespół dyrektorski. To wszystko bardzo dobrze się udało. Wówczas można było zaplanować rozpoczynający się rok i zarysować perspektywy na lata kolejne. Sprawy układały się bardzo dobrze. Zwiększyła się zdecydowanie liczba odwiedzających (w styczniu o 37%, w lutym o 44%), uzyskaliśmy pierwsze dodatkowe środki finansowe. Aż tu nagle koronawirus, pandemia, której nikt nie był w stanie przewidzieć. Znaleźliśmy się w innej rzeczywistości, a 12 marca po raz pierwszy musieliśmy zamknąć nasze muzea. Choć covid brutalnie przeorganizował naszą pracę, rok 2020 oceniam jako bardzo dobry dla MNP. Zrealizowaliśmy większość zaplanowanych wystaw. Niestety wystawy jesienne w listopadzie zostały zamknięte. Nie zrażaliśmy się tym i na kolejny, również niepewny rok zaplanowaliśmy niezwykle ambitny program i uzyskaliśmy finansowanie największych projektów. Wzbogacił się nasz dorobek wydawniczy, m.in. wydano XXV zeszyt „Studiów Muzealnych”. Powiększyły się nasze zbiory – dokonano zakupów o łącznej wartości około 700 tys. zł. Potwierdzono, a może nawet wzmocniono współpracę z uniwersytetami – UAM i UAP, wiodącymi muzeami w Polsce, a także z władzami Poznania. Przy ogromnym zaangażowaniu wielu Pracowników została opracowana szczegółowa diagnoza MNP, a w ślad za nią Strategia. Po przeanalizowaniu i opisaniu wszelkich aspektów funkcjonowania naszych muzeów została sformułowana Misja, Wizja i Wartości, a następnie usystematyzowano najważniejsze zadania w pięciu obszarach strategicznych – jest ich ponad dwieście.

Finanse nigdy nie są tak dobre, aby nie mogło być lepiej. Jednak i pod tym względem był to rok wprowadzić kryzysowy, ale udany. Uzyskano ponad 13 mln zł dotacji majątkowych, a nasz budżet dodatkowo powiększono o 3,4 mln zł w postaci dotacji celowych i podmiotowych. Dzięki temu możliwe było przeprowadzenie regulacji wynagrodzeń i wypłacenie rekordowych nagród rocznych. W szerokim zakresie zostały wykonane remonty, w tym remonty wielu pomieszczeń codziennej pracy (łącznie fundusz remontowy wyniósł 660 tys. zł). Bardzo cieszymy się z modernizacji ratusza, którą udało się przyspieszyć.

Rok 2020, doświadczony covidem, był bardzo niebezpieczny. Do pewnego stopnia zachwiał naszymi ledwo ułożonymi planami. Wyzwolił jednak niesamowite pokłady energii Pracowników różnych profesji i pokazał, jak wielu z nas gotowych jest do niezwykle ofiarnej pracy dla Muzeum Narodowego i szerzej dla polskiej kultury. Ogromne ryzyka zdrowotne czy organizacyjne nie zrealizowały się. Finansowo, materialnie nasza instytucja wypadła bardzo dobrze. Ale naprawdę marzę, aby rok 2021 był przewidywalny, abyśmy mogli w sposób uporządkowany realizować nasze ambitne plany, zgodnie z Misją: MUZEUM NARODOWE – do DZIEŁA!



Tomasz Łęcki

Dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu

Zastępcy Dyrektora Muzeum Narodowego w Poznaniu



dr Maria Gołąb

Zastępca Dyrektora
Muzeum Narodowego w Poznaniu
ds. Naukowych



Agnieszka Purgat

Zastępca Dyrektora
Muzeum Narodowego w Poznaniu
ds. Administracyjnych



Remigiusz Łuczyński

Zastępca Dyrektora
Muzeum Narodowego w Poznaniu
ds. Ekonomicznych



Rok 2020 w cieniu covidu

Plany muzealne w roku 2020 były w głównej mierze podporządkowane koronawirusowi. W związku z tym, że pojawiła się pandemia, musieliśmy naszą wcześniejszą pracę podporządkować obostrzeniom. Najważniejsze było bezpieczeństwo, zarówno pracowników, jak i zwiedzających. Bardzo restrykcyjnie przestrzegaliśmy limitów podczas zwiedzania, jak również pilnowaliśmy dezynfekcji rąk i noszenia maseczek.

W związku z pandemią Muzeum Narodowe w Poznaniu zostało w roku 2020 dwukrotnie zamknięte dla zwiedzających. Pierwsze zamknięcie muzeum nastąpiło 12 marca i dopiero 5 maja mogliśmy ponownie otworzyć się dla zwiedzających. Drugie zamknięcie muzeum nastąpiło 7 listopada i trwało do 2 lutego następnego roku. 3 lutego 2021 r. ponownie otworzyliśmy się dla zwiedzających.

W czasie zamknięcia pracownicy merytoryczni w głównej mierze pracowali zdalnie lub hybrydowo, a wiele działań edukacyjnych i promocyjnych realizowaliśmy na pośrednictwem mediów społecznościowych. O obecności naszego muzeum on-line piszemy w rozdziale „Wirtualne muzeum”.

Niestety w związku z zamknięciem ekspozycji niektóre wystawy czasowe w roku 2020 nie były eksponowane tak długo, jak pierwotnie planowano.

Epidemia okazała się czasem korzystnym dla prac koncepcyjnych w wielu obszarach muzealnej pracy.

SARS-CoV-2 to niezwykle niebezpieczny wirus. Obostrzenia będące obroną przed skutkami pandemii sparaliżowały na całym świecie wiele dziedzin życia oraz wiele kontaktów i projektów. W sumie w MNP zakażenie koronawirusem stwierdzono u 20 osób, co biorąc pod uwagę liczbę pracowników należy uznać za szczęśliwie niewielką skalę.



Muzealne spotkanie robocze w gabinecie dyrektora MNP w trybie hybrydowym, fot. Sonia Bober

DIAGNOZA MISJA STRATEGIA



Sformułowanie programu działania w roku 2020 i na następne lata wymagało bardzo dużego zaangażowania załogi muzeum. Pierwszym etapem prac było postawienie bardzo szczegółowej diagnozy. Zgodzono się co do konieczności dokonania zmiany w kulturze organizacyjnej, położenia akcentu na przyjazną pracę zespołową (kultura klanu) i kreatywność pracowników (adhokracja).

Po diagnozie przyszła pora na sformułowanie misji Muzeum, określenie wartości, misji, wizji, wszelkich celów, programów i zadań. Strategia porządkuje, selekcjonuje i ustala priorytety oraz wprowadza odpowiedzialności, budżety, czas realizacji.

Nowa misja zawiera się w haśle:

MUZEUM NARODOWE – do DZIEŁA!

Zachwycamy. Inspirujemy. Słuchamy. Otwieramy. Kształtujemy.

Wartości naszej pracy to:

KOMPETENCJE I ZAANGAŻOWANIE

Tworzymy zespół pełen pasji, posiadający wysokie kompetencje, które nieustannie podnosimy, by podejmowane przez nas działania odznaczały się najwyższą jakością i spełniały oczekiwania publiczności oraz interesariuszy. Wykorzystujemy wiedzę i doświadczenie, efektywnie poszukując nowych rozwiązań. Korzystamy z najlepszych praktyk.

KREATYWNOŚĆ, INNOWACYJNE MYŚLENIE

Jesteśmy pomysłowi i elastyczni. Szukamy nowych rozwiązań, eksplorujemy nieznane, by tworzyć wydarzenia muzealne niosące nowe wartości poznawcze, estetyczne i edukacyjne. Inspirujemy się osiągnięciami nowoczesnej humanistyki i dorobku światowego muzealnictwa, najnowszymi rozwiązaniami z dziedziny techniki i zarządzania.



Spotkanie poświęcone budowaniu strategii MNP, Muzeum Pałac w Rogalinie, fot. Jeremiasz Misiak





OTWARTOŚĆ I BUDOWANIE RELACJI

Jesteśmy otwarci na otaczający nas świat, stając się miejscem spotkań i dialogu. Angażujemy publiczność do uczestniczenia w działaniach muzeum. Otwieramy naszą przestrzeń, likwidując bariery. Budujemy, utrzymujemy i pogłębiaamy relacje z naszymi widzami i partnerami w oparciu o przyjaźń, serdeczność oraz wzajemne zrozumienie potrzeb.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Chronimy powierzone dziedzictwo kulturowe, dbamy o sprawy społeczne, szanujemy środowisko naturalne. Dbamy świadomie o kulturalną edukację społeczeństwa i o budowanie tożsamości narodu. Pogłębiaamy zaufanie do muzeum przez rzetelne wypełnianie obowiązków oraz realizację naszej Misji i Wizji. Racjonalnie gospodarujemy posiadanymi zasobami.

PRACA ZESPOŁOWA

Tworzymy sprawnie współpracujące zespoły, które w dążeniu do realizacji wspólnych celów wykorzystują potencjał każdego pracownika MNP.



Spotkanie poświęcone budowaniu strategii MNP, Muzeum Sztuk Użytkowych, fot. Jeremiasz Misiak



Zespoły pracujące nad działaniami strategicznymi, Muzeum Sztuk Użytkowych, fot. Jeremiasz Misiak

Dzielimy się wiedzą i doświadczeniem. Współpracujemy z otoczeniem, przekraczając mury naszego muzeum.

UCZCIWOŚĆ

Kierujemy się etyką, poszanowaniem prawdy i głoszonymi przez nas wartościami. Wypełniamy zobowiązania, działamy transparentnie, dotrzymujemy umów i obietnic.

Wizja na najbliższą dekadę – do 2030 r.

Będąc liderem wśród instytucji kultury w Wielkopolsce, jesteśmy jednym z wiodących muzeów w Polsce, rozpoznawalnym w Europie i na świecie, ważnym partnerem dla instytucji kulturalnych i naukowych z Polski i zagranicy. Łączymy dziedzictwo kulturowe z nowoczesną technologią i badaniami na najwyższym poziomie – w służbie nauki, wiedzy, edukacji i popularyzacji zbiorów. Słuchając otoczenia, budujemy długotrwałe relacje z interesariuszami, tworząc wraz z nimi muzeum dostępne, przyjazne, inspirujące, do którego chce się powracać. W wielooddziałowej, dobrze zarządzanej instytucji zatrudniamy kompetentnych, zaangażowanych pracowników. Mądrze inwestujemy. Dbamy o zrównoważony rozwój i o środowisko naturalne, działamy na rzecz społeczności lokalnych.

Działanie

Sztuka pozwala zrozumieć świat, dlatego każdemu dajemy możliwość uczestnictwa w dziedzictwie kulturowym. W trosce o tradycję i pogłębianie wiedzy otwieramy się na dialog z odbiorcą i otoczeniem. Zachwycamy bogactwem zbiorów i miejsc, kształtujemy wrażliwość na lokalne i uniwersalne wartości. Inspirujemy do poznania przeszłości, spotykając się dla przyszłości. Z pasją aranżujemy spotkania z kulturą. Działamy odpowiedzialnie. Słuchamy.

Strategia rozwoju 2020–2024

	Potencjał merytoryczny	Relacje z otoczeniem
Kluczowe obszary	Uwolnienie potencjału merytorycznego MNP zwiększające atrakcyjność muzeum dla odbiorców i partnerów	Budowanie relacji z publicznością oraz kluczowymi interesariuszami, by stworzyć muzeum, do którego chce się powracać
Cele strategiczne	Wypracowanie i skuteczne wprowadzenie strategii gromadzenia i magazynowania zbiorów - Rozwój muzealnej bazy danych oraz udostępnianie zasobów cyfrowych on-line - Wykorzystanie potencjału kolekcji MNP; nowe wystawy stałe w wyremontowanych siedzibach: MHMP, GMiR, ME, MZwG - Przygotowanie i realizacja programu wystaw czasowych; priorytety: kolekcje własne, wyzwania współczesności, oczekiwania publiczności - Wprowadzenie nowego modelu edukacji	- Rozwój publiczności - Budowanie i rozwój relacji z interesariuszami - Budowa i rozwój wolontariatu

Muzealny Newsletter | wydanie specjalne

	Dźwignie rozwoju	Rozwój ludzi i organizacji	Zarządzanie
Kluczowe obszary	Wzrost przychodów własnych, akceleracja inwestycji pozwalających na stały dynamiczny rozwój instytucji	Zmiana kultury organizacyjnej, konsekwentne podnoszenie kompetencji organizacji przez jeden z najlepszych zespołów muzealnych w Polsce	Dążenie do doskonałości operacyjnej w każdym działaniu, zapewniające stałe podnoszenie jakości pracy
Cele strategiczne	- Nowoczesna infrastruktura muzeum - Optymalizacja finansowa działalności MNP	Wypracowanie i wdrożenie Wartości, którymi kieruje się MNP - Wdrożenie procesu inwestowania w ludzi i uświadomienie jego roli w rozwoju muzeum - Zidentyfikowanie potrzeb pracowników i wdrożenie skutecznego systemu motywacyjnego - Budowanie efektywnej współpracy zespołowej poprzez podnoszenie poziomu komunikacji wewnętrznej	- Wprowadzenie nowego modelu zarządzania - Wprowadzenie narzędzi informatycznych wspomagających zarządzanie - Zwiększenie poziomu innowacyjności MNP, otwartości na zmiany oraz dzielenia się wiedzą

RADA MUZEUM



6 października 2020 r. w obecności sekretarza stanu wiceministra kultury i dziedzictwa narodowego Jarosława Sellina powołano nową Radę przy Muzeum Narodowym w Poznaniu na kadencję 2020–2024 zgodnie z Zarządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 czerwca 2020 r.

Skład Rady Muzeum:

Prof. UJ dr hab. Andrzej Betlej – przewodniczący Rady Muzeum, historyk sztuki, doktor habilitowany nauk humanistycznych. W latach 2012–2016 dyrektor Instytutu Historii Sztuki UJ, w latach 2016–2020 dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie, od 3 stycznia 2020 r. dyrektor Zamku Królewskiego na Wawelu – Państwowych Zbiorów Sztuki.

Prof. dr hab. Tomasz Jasiński – wiceprzewodniczący Rady Muzeum, historyk, profesor historii na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, dyrektor Biblioteki Kórnickiej PAN.

Ks. prof. dr hab. Paweł Witold Bortkiewicz TChr – członek Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej (TChr), profesor nauk teologicznych specjalizujący się w zakresie teologii moralnej.

Tomasz Desko – Prezes Zarządu Polskiej Izby Biznesu – Wielkopolskiej Izby Gospodarczej.

Prof. UAM dr hab. Andrzej Gulczyński – prawnik, doktor habilitowany nauk prawnych. Prezes Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk kadencji 2014–2017 i 2017–2020.

Prof. UAM dr hab. Michał Haake – historyk sztuki, doktor habilitowany, pracownik naukowy Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.



Powołanie nowej Rady Muzeum w obecności Jarosława Sellina, sekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 6 października 2020, Muzeum Sztuk Użytkowych, fot. Sonia Bober

Prof. UAP dr hab. Wojciech Hora – rektor Uniwersytetu Artystycznego im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu.

Prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska – literaturoznawczyni, polonistka, tłumaczka, profesor nauk humanistycznych. Od 1 września 2020 r. rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Prof. dr hab. Bogusław Legocki – przewodniczył Radzie przez trzy kadencje, polski naukowiec, biochemik, profesor nauk przyrodniczych, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk; w latach 2003–2006 prezes Polskiej Akademii Nauk.

Dr Justyna Makowska – językoznawczyni, dyrektor Wydziału Kultury Urzędu Miasta Poznania.

Prof. UAM dr hab. Przemysław Matusik – historyk, doktor habilitowany nauk humanistycznych, zastępca dyrektora Instytutu Historii Wydziału Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prodziekan ds. naukowych Wydziału Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, od 2015 r. redaktor naczelny Kroniki Miasta Poznania.

Maciej Musiał – w latach 1997–1998 wojewoda poznański, w latach 1999–2000 wojewoda wielkopolski, w latach 2000–2001 szef KPRM w rządzie Jerzego Buzka, obecnie w składzie Zarządu Fundacji Zakłady Kórnickie.

Prof. dr hab. Marzena Szmyt – archeolog, profesor Wydziału Archeologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, od 2008 r. dyrektor Muzeum Archeologicznego w Poznaniu.

Andrzej Wąsowski – prawnik, członek zarządu Fundacji im. Raczyńskich przy Muzeum Narodowym w Poznaniu.

Prof. UKSW dr hab. Rafał Wiśniewski – socjolog kultury, nauczyciel akademicki, menedżer kultury, dyrektor Narodowego Centrum Kultury, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.



Posiedzenie nowo powołanej Rady Muzeum w sali edukacyjnej Muzeum Sztuk Użytkowych, 6 października 2020, fot. Sonia Bober

EKSPOZYCJE STAŁE



Stałe ekspozycje Muzeum Narodowego w Poznaniu otwarte były dla publiczności od początku roku do 11 marca oraz od 5 maja do 8 listopada 2020 r.

Wielooddziałowy charakter poznańskiego muzeum, złożonego z sześciu oddziałów miejskich (z centralną Galerią Malarstwa i Rzeźby w Gmachu Głównym) oraz z trzech oddziałów rezydencjonalnych, wynika z powojennego scalania poznańskich kolekcji muzealnych.

Galeria Malarstwa i Rzeźby mieści polską i europejską sztukę, a jej encyklopedyczny walor – rozpiętość ekspozycji od starożytności po wiek XXI – zawdzięczamy tak konsekwentnym zakupom, jak i współtworzącym ją historycznym zbiorom: Seweryna Mielżyńskiego – darczyńcy PTPN, Atanazego Raczyńskiego oraz Edwarda Aleksandra Raczyńskiego. Dzięki dwóm ostatnim kolekcjom, będącym własnością Fundacji im. Raczyńskich przy Muzeum Narodowym w Poznaniu, nie ma w Polsce równej rangi pokazu renesansowego malarstwa włoskiego i niderlandzkiego, porównywalnej ekspozycji barokowej sztuki hiszpańskiej ani podobnie bogatego zbioru malarstwa niemieckiego romantyzmu. Galerię sztuki polskiej wyróżnia najwyższą jakością zbioru kolekcja sztuki epoki Stanisława Augusta oraz wystawa malarstwa i rzeźby Młodej Polski, z monograficznymi pokazami Jacka Malczewskiego, Olgi Boznańskiej, Stanisława Wyspiańskiego, Wojciecha Weissa i Władysława Ślewińskiego – by wymienić tylko prezentacje największe.

Muzeum Sztuk Użytkowych jest usytuowane w odbudowanym zamku królewskim i zachowuje pamięć piastowskiej przeszłości w sali poświęconej Przemysłowi II. Mieści nowoczesną ekspozycję przedmiotów kunsztownych i codziennego użytku w układzie chronologicznym, z odniesieniami do kategorii stylowych i objaśnieniami dotyczącymi spraw technologicznych i funkcjonalnych. Jest jedynym muzeum w Polsce w całości



Muzeum Narodowe w Poznaniu – Galeria Sztuki Polskiej od XVIII w. do 1945 r.,
fot. Sławomir Obst



Galeria Malarstwa
i Rzeźby MNP:

Galeria Sztuki
Europejskiej,
fot. Adam Cieślowski

Galeria Sztuki Polskiej
od XVIII w. do 1945 r.,
fot. Sławomir Obst

Galeria Sztuki
Współczesnej,
fot. Sławomir Obst

poświęconym sztuce użytkowej. Zorganizowana w nim wystawa stała przedstawia historię zdobnictwa i współczesnego designu, będąc swoistą podróżą w czasie, w której meble, przedmioty z ceramiki, szkła czy metalu, ubiory, tkaniny, broń i biżuteria stają się także opowieścią o człowieku. Na powierzchni ponad 1500 m² prezentuje ponad 2000 eksponatów, wzbogaconych elementami umożliwiającymi aktywne zwiedzanie, takimi jak multimedia, tyflografiki, eksponaty do poznania dotykowego, stroje do przymierzenia, muzyka, dźwięki, zapachy. Dodatkową atrakcją muzeum jest taras widokowy na wieży, z którego można podziwiać szeroką panoramę Poznania.

Muzeum Historii Miasta Poznania zajmuje okazały budynek ratusza, przebudowanego w latach 1550–1560 w stylu renesansowym przez włoskich muratorów kierowanych przez budowniczego Jana Baptystę Quadro. Różnorodne zabytki dokumentują dzieje miasta od średniowiecza do współczesności, a ich największą grupę stanowią dokumenty, fotografie osób i widoki Poznania, głównie z XIX i XX w. Muzeum zostało otwarte w 1954 r. Ekspozycja, rozmieszczona w salach parteru, a także I i II piętra, opowiada o historii miasta i dziejach ratusza od czasów lokacji (1253 r.) do lat 50. XX w. Od kwietnia 2019 r. trwa remont gotyckich piwnic ratusza, w związku z tym w roku 2020 ekspozycja była niedostępna.



Muzeum Sztuk Użytkowych – Sala Baroku, fot. Sławomir Obst



Wielkopolskie Muzeum Wojskowe mieści się w centralnej części poznańskiego Starego Rynku, a jego ekspozycja stała poświęcona jest dziejom oręża polskiego. Obejmuje ona mundury, broń białą, palną i drzewcową, uzbrojenie ochronne i oporządzenie wojskowe, dokumenty, fotografie i przedmioty pamiątkowe, a także sztukę batalistyczną. Do najważniejszych zespołów należy zbiór źródeł i materiałów do dziejów powstania wielkopolskiego 1918–1919, Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie oraz Polskiej Marynarki Wojennej. Muzeum jest spadkobiercą najstarszego w Polsce muzeum historyczno-wojskowego, powołanego rozkazem gen. Józefa Dowbora-Muśnickiego 9 maja 1919 r. i otwartego przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego 27 października 1919 r. Odtwarzane od 1957 r., po zniszczeniach dokonanych przez niemieckie władze okupacyjne w czasie II wojny światowej, otwarte zostało w 1963 r. jako oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu.

Muzeum Instrumentów Muzycznych to jedyna w Polsce instytucja kolekcjonująca artystyczne instrumenty muzyczne. Ekspozycja ulokowana na trzech kondygnacjach prowadzi zwiedzających przez wybrane zagadnienia historii muzyki europejskiej od średniowiecza do końca XX w., przybliżając także muzyczne tradycje różnych kultur świata. Dostępne dla zwiedzających audioprzewodniki pozwalają połączyć wiedzę o poszczególnych instrumentach z komponowaną dla nich muzyką. Historia Muzeum Instrumentów Muzycznych w Poznaniu sięga lat 1945/1946, kiedy to utworzono dział instrumentów muzycznych w Muzeum Wielkopolskim



Muzeum Historii Miasta
Poznania – ekspozycja stała,
fot. archiwum MNP



Wielkopolskie Muzeum
Wojskowe – ekspozycja stała,
fot. archiwum MNP



Muzeum Instrumentów
Muzycznych – ekspozycja
stała, fot. archiwum MNP

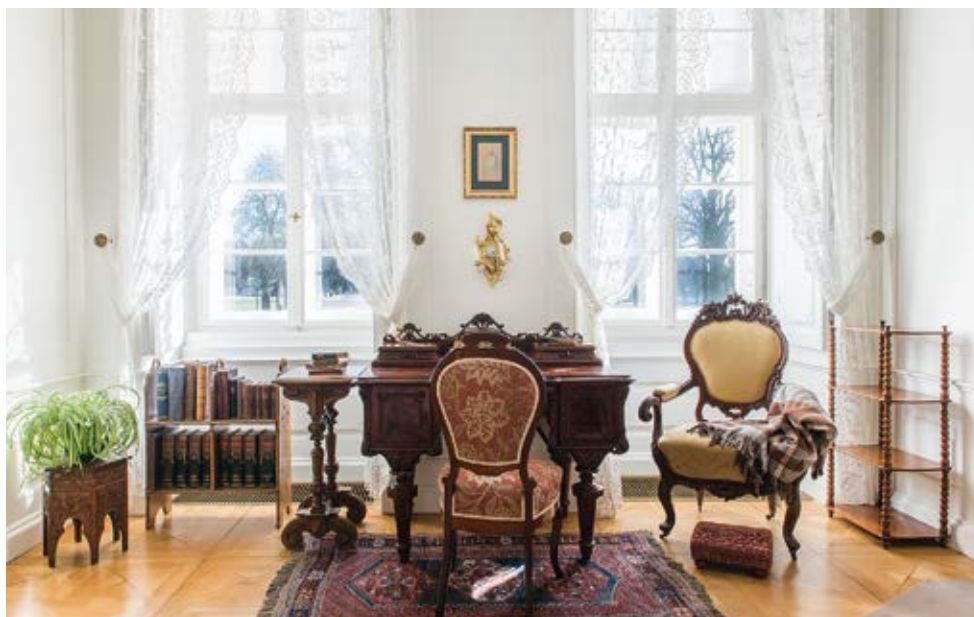




w oparciu o kolekcję Zdzisława Szulca, liczącą około 80 instrumentów muzycznych. Dziś zbiory liczą ponad 2000 eksponatów, a perłami muzealnej kolekcji są instrumenty lutnicze z okresu XVI–XX w., w tym skrzypce Marcina Groblicza, rodziny Dankwartów, instrumenty włoskich mistrzów (Amati, Guadagnini) oraz tak wyjątkowe egzemplarze, jak skrzypce Ganda, które należały do Henryka Wieniawskiego.

Muzeum Etnograficzne, znajdujące się w zabytkowym budynku dawnej łoży masonskiej, należy do najstarszych w Polsce muzeów prezentujących bogactwo kultury ludowej – folklor rodzimy oraz pozaeuropejski. Jest miejscem poznania, dialogu i refleksji związanych z różnorodnymi wymiarami codziennego i odświętnego życia rozmaitych społeczności świata. Z uwagi na specyfikę i bogactwo kolekcji oraz dokonania wystawiennicze i naukowe jest zaliczane do grona najważniejszych etnograficznych instytucji w kraju. Tradycję kolekcjonerską muzeum współtworzyła u progu XX w. działalność Heleny i Wiesławy Cichowicz i ich zbiór kultury ludowej Wielkopolski (w części obecny w muzeum), a także przedwojenne zbiory Muzeum Wielkopolskiego, niemal całkowicie zniszczone podczas wojny. Od 1974 r. muzeum działa jako oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu.

Muzeum Pałac w Rogalinie to muzealny kompleks obejmujący XVIII-wieczny zespół pałacowo-parkowy rodu Raczyńskich. Swą sławę zawdzięcza urokliwemu położeniu, bogatej historii, udostępnionym niedawno pałacowym wnętrzom oraz kolekcji sztuki pomieszczonej w specjalnie dla niej wybudowanej przypałacowej Galerii Rogalińskiej. Ta ostatnia – dzieło



Muzeum
Etnograficzne –
ekspozycja stała,
fot. archiwum MNP



Muzeum Pałac
w Rogalinie:

Biblioteka – garderoba
Edwarda Aleksandra
Raczyńskiego,
fot. Sławomir Obst



Galeria Rogalińska,
fot. archiwum MNP



Powozownia,
fot. archiwum MNP





Muzeum Zamek w Gołuchowie – Sypialnia Księżnej Małgorzaty, fot. archiwum MNP



Muzeum Adama Mickiewicza w Śmietowie – Pokój Mickiewicza, fot. Adam Cieślowski

Edwarda Aleksandra Raczyńskiego – była jedynym w tamtym czasie na ziemiach polskich zbiorem łączącym polską i europejską sztukę przełomu XIX i XX w. Dziś, tak jak dawniej, w galerii oglądać można obrazy symbolistów francuskich i belgijskich oraz wybitne dzieła polskich twórców, takich jak Olga Boznańska, Stanisław Wyspiański, Wojciech Weiss, a przede wszystkim Jacek Malczewski. Ekspozycja w pałacowych przestrzeniach rekonstruuje historyczne wnętrza domu Raczyńskich, z wystrojem narażającym od XVIII w. do 1939 r. Powozownia prezentuje kolekcję pojazdów konnych i akcesoriów podróży z około 1900 r.

Muzeum Zamek w Gołuchowie to obiekt o ponad 400-letniej historii. Obecny wygląd zawdzięcza Izabeli z Czartoryskich i Janowi Działyńskiemu, którzy wzorów dla odbudowywanej siedziby poszukiwali w XVI-wiecznej francuskiej architekturze rezydencjonalnej, a z zamku uczynili miejsce dla tworzonej przez siebie kolekcji. Wnętrza mieszczą zestawione przez kolekcjonerów zbiory najwyższej klasy artystycznej: sztukę antyczną z kolekcją waz greckich, emalie z Limoges i średniowieczne rzemiosło. Kolekcję współtworzy również obszerny zbiór obrazów, a także rycin – niepokazywanych ze względów konserwatorskich. Gołuchów – podobnie jak Puławy, Nieborów, Wilanów czy Kórnik – to rezydencja arystokratyczna łącząca wspaniałą pod względem architektonicznym i przyrodniczym siedzibę ze zbiorami muzealnymi i biblioteką. Zamek dostępny był dla publiczności od 1885 r. aż do wybuchu II wojny światowej. Będące jej skutkiem rozproszenie kolekcji spowodowało, iż na swoje dawne miejsca powróciła jedynie część zbiorów starożytności, rzeźba, malarstwo polskie i europejskie, brukselska tapiseria, a także meble z dawnego wyposażenia zamku.

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie jest miejscem poświęconym Adamowi Mickiewiczowi, którego pobyt w 1831 r. upamiętnia. Muzeum mieści się w klasycystycznym pałacu Gorzeńskich, dziele architekta Stanisława Zawadzkiego z 1795 r. W pałacu zachowały się malowidła z epoki, wykonane przez Antoniego i Franciszka Smuglewiczów. Siedzibę otacza ogród krajobrazowy będący miniaturą parku angielskiego. Wystawa stała obejmuje zbiór przedmiotów związanych z poetą oraz obrazów i rycin inspirowanych i dedykowanych wybitnemu polskiemu romantykowi. Na parterze pałacu prezentowana jest wystawa rękopisów, pamiątek osobistych, pierwodruków, przekładów dzieł Mickiewicza na języki obce oraz kolekcja materiałów ikonograficznych. Ekspozycja na piętrze oddaje atmosferę siedziby ziemiańskiej, z meblami w stylu biedermeier oraz obrazami powstałymi w okresie od XVII do XIX w.

ZBIORY



Zbiory Muzeum Narodowego w Poznaniu pod koniec 2020 r. obejmowały łącznie **388 582** zainwentaryzowane muzealia pod **252 470** pozycjami inwentarzowymi. W 2020 r. do inwentarza muzealiów zostało wpisanych **620** obiektów pod **328** pozycjami inwentarzowymi na łączną kwotę 1 161 147,60 zł, w tym zakupy za 725 953,40 zł.

Z inwentarza muzealiów został skreślony 1 obiekt. Zwrócono właścicielom 6 obiektów złożonych do depozytu. Wypożyczenia i użyczenia obiektów w poszczególnych działach muzeum objęły 629 muzealiów od innych instytucji i 198 muzealiów do innych instytucji.

Zbiory biblioteczne powiększyły się o 57 woluminów książek o wartości 3 245,59 zł i 9 jednostek inwentarzowych czasopism o wartości 11 658,29 zł. Razem daje to sumę 14 715,59 zł.

Biblioteka MNP otrzymała w darze 226 woluminów książek o wartości 8 163,00 zł oraz 16 jednostek inwentarzowych czasopism o wartości 557,00 zł.

Zbiory Muzeum Narodowego w Poznaniu wzbogaciły się o interesujące obiekty z różnych dziedzin sztuki.

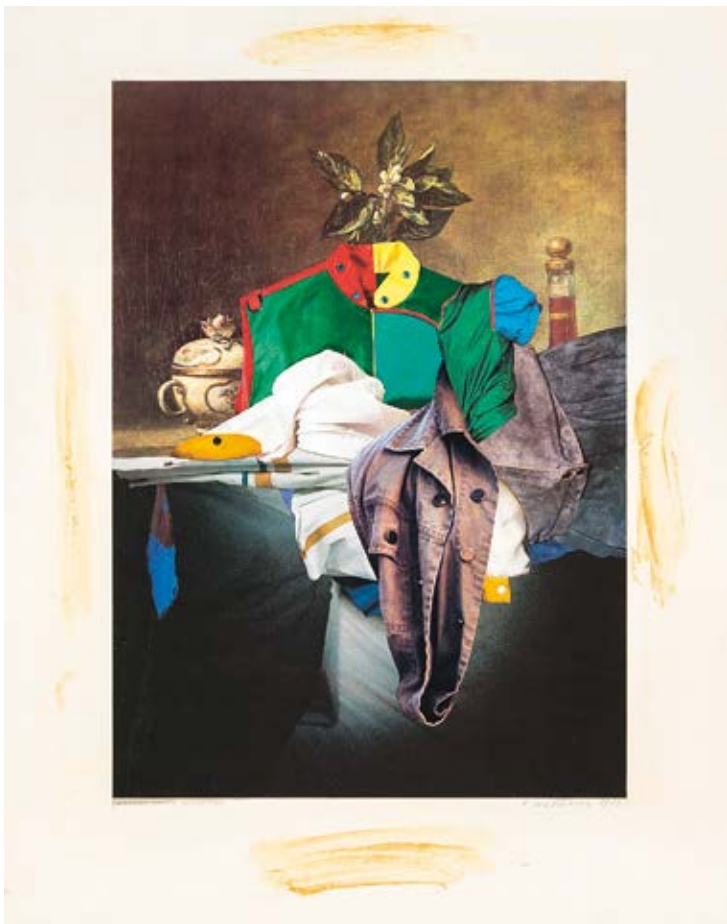
Szczególnie ważne nabytki

Do Gabinetu Numizmatycznego: plakiety wykonane w Mennicy Państwowej w Warszawie w okresie 1926–1939

Zbiór ten składa się z 248 plakiet (zarówno lanych, jak i bitych) i stanowi ewenement na polskim rynku kolekcjonerskim. Uznać go należy za najlepszą prywatną kolekcję reprezentującą ten szczególny zakres



Michał Gorstkin-Wywiórski, *Pejzaż zimowy z chatą* (fragment) – obraz odzyskany dzięki staraniom polskiego rządu i w dniu 6 października 2020 r. przekazany MNP przez Jarosława Sellina, sekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, fot. Grzegorz Nosorowski



działalności kolekcjonerskiej. Tworzony był przez kolekcjonera w okresie 20 lat (1995–2015), przy dużym nakładzie sił i środków. Trafiły do niego obiekty najlepsze, kupowane zarówno na aukcjach, jak i w antykwariatach, na giełdach oraz od osób prywatnych. W zbiorze tym znaleźć można unikatki oraz egzemplarze nienotowane w literaturze, jak również plakietki jednego typu sygnowane odmiennymi puncami mennicznymi oraz wykonane z różnych odmian stopu. Wśród autorów zakupionych obiektów wymienić należy wybitnych polskich medalierów: Józefa Aumillera, Jana Wysockiego, Władysława Gruberskiego, Stefana Rufina Koźbielewskiego, Jana Raszkę oraz Zofię Trzcińską-Kamińską.

Do Galerii Plakatu i Designu:

praca Romana Cieślewicza (1930–1996), *Nature morte decoussue*, z cyklu „Zmiany klimatu”, 1982, kolaż na papierze, 39 x 28 cm

Cieślewicz był jednym z najwybitniejszych polskich grafików 2 połowy XX w., twórcą polskiej szkoły plakatu, mistrzem projektowania prasowego. Poznańskie zbiory plakatu, uzupełniane są regularnie o prace na papierze, wykonywane za pomocą różnych technik (m.in. rysunki, gwasze, sitodruki, kolaże oraz grafika warsztatowa), których aurodami są znani plakaciści.



Roman Cieślewicz,
Nature morte decoussue,
fot. Sławomir Obst



Tadeusz Mysłowski, plansza
z cyklu „New York! New
York! Score for Zygmunt
Krauze”, 2004/2020,
fot. Tadeusz Mysłowski



Widok z wieży ratusza
na fragment Starego Rynku
w kierunku fary, pocztówka,
1941–1944

W tym wypadku pozyskaliśmy bardzo ważny przykład pracy Romana Cieślewicza, pokazujący jego warsztat pracy związany z ważnym etapem jego twórczości fotomontażowej. Zakupiona praca jest jedynym przykładem oryginalnego kolażu tego autora w polskich zbiorach muzealnych.

W naszym muzeum opracowywany jest dorobek Romana Cieślewicza i w związku z tym stale poszukujemy prac tego autora uzupełniających kolekcję o brakujące ważne prace.

Do Gabinetu Rycin:

zespół płyt linorytniczych oraz projektów Stefana Szmaja (1893–1970), członka poznańskiego ugrupowania „Bunt”, współpracownika „Zdroju”, jednego z ważniejszych polskich grafików inspirowanych się ekspresjonizmem niemieckim.

Zakupiony zespół obejmuje cztery płyty linorytnicze do cyklu grafik: „Greifswald (Gryfia)” (linoleum naklejone na płytę pilśniową, wym. każdej płyty circa 12 x 16 cm) oraz pięć projektów do tegoż cyklu wykonanych kredkami i ołówkiem na kalce technicznej, wym. circa 21 x 25 cm. Jest to materiał warsztatowy, jaki wykorzystał Stefan Szmaj przygotowując wspomniany cykl, który w artystyczny sposób dokumentuje jego pobyt w czasie I wojny światowej w Greifswaldzie (Gryfii). Na tamtejszym uniwersytecie przez jeden semestr, latem 1918 r., studiował medycynę. Cykl składający się z sześciu odbitek linorytniczych wykonanych na kremowym papierze, sygnowanych i datowanych (1918/57), zakupiony został do zbiorów Gabinetu Rycin MNP od rodziny autora w 1972 r. W 2015 r. otrzymaliśmy w darze płytę linorytniczą oraz projekt linorytu wykonany niebieską kredką na kalce





Portret wojewody poznańskiego
Michała Gwiazdowicza,
fot. archiwum MNP



Hoczki do stroju cieszyńskiego,
fot. archiwum MNP



Siodło rosyjskie na konia wierzchowego
typu artyleryjskiego wz. 1899,
fot. Anna Szukalska-Kuś



500-złotowa złota moneta
okolicznościowa poświęcona
stuleciu urodzin Karola Wojtyły –
św. Jana Pawła II, fot. archiwum MNP

technicznej do ostatniej z plansz cyklu. Obecnie zakupiony zespół stanowi interesujące i niezmiernie ważne ze względów badawczych uzupełnienie zgromadzonego już zbioru, ponieważ dokumentuje poszczególne etapy pracy twórczej nad graficznymi kompozycjami.

Do Muzeum Historii Miasta Poznania:

obraz Janusza Podolskiego, Portret Michała Gwiazdowskiego, wojewody poznańskiego, lata 50. XX w.; 64,5 x 50 cm, olej, płótno

Michał Gwiazdowski był pełnomocnikiem Rządu Tymczasowego RP na miasto Poznań i województwo poznańskie. W Poznaniu organizował Urząd Wojewódzki oraz inne struktury administracyjne. Zakupiony portret uzupełnia kolekcję wizerunków włodarzy miasta.

Do Muzeum Etnograficznego:

biżuteria stanowiąca niezbędny element stroju cieszyńskiego

Hoczki (6 szt.), autor nieznany, XIX/XX w., odlew, bakfon i srebro, oraz broszka i pierścionek autorstwa Kazimierza Wawrzyka, ok. 2000 r., srebro, srebro złożone, filigran, granulacja.

Ponadto muzeum otrzymało w darze od Towarzystwa Przyjaciół jeszcze jeden element biżuterii – hoczki do stroju cieszyńskiego, 4 szt., Emil Wotke, przed 1924 r., srebro, filigran, granulacja.

Pozyskany do zbiorów Muzeum Etnograficznego MNP w 2020 r. zespół biżuterii do stroju cieszyńskiego jest cennym uzupełnieniem posiadanych gorsetów cieszyńskich z końca XIX i pocz. XX w. Cztery srebrne, misternie zdobione techniką filigranową i stanowiące pełen komplet spinki do gorsetu, zwane „hoczkami”, wyszły spod ręki wybitnego jubilera cieszyńskiego, Emila Wotke, działającego na przełomie XIX i XX w., i posiadają jego znaki firmowe. Wyroby E. Wotke spotykane są w terenie niezmiernie rzadko,



gdyż większość jego prac zachowanych do naszych czasów znajduje się już w zbiorach muzealnych, głównie na Śląsku. Z kolei sześć odlewanych z bakfenu i srebra „hoczków” charakteryzuje się archaicznym zdobnictwem i techniką wykonania, sytuującymi ich powstanie na przełom XIX i XX w. Szczególnie cenne jest to, że stanowią one jeden komplet, gdyż często ulegały one zdekompletowaniu i wiele z nich dotrwało do naszych czasów jedynie jako pojedyncze egzemplarze.

Do zbiorów udało się też zakupić srebrną broszkę i pierścionek, sygnowane przez nieżyjącego już, a niezmiernie cenionego jubilera cieszyńskiego Kazimierza Wawrzyka. Wykonane w technice filigranu i granulacji oraz ozdobione typowym lokalnym motywem roślinnym „cieszynki” stanowią one cenne uzupełnienie kolekcji.

Do Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego: dwa siodła i elementy oporządzenia jeździeckiego

Siodło na konia wierzchowego typu artyleryjskiego wz. 1899, wraz z częściami oporządzenia są przykładem rzędów jeździeckich, jakie znajdowały się na wyposażeniu żołnierzy Legionów Polskich powstałych w 1914 r. Później siodła austriackie były także używane w niektórych jednostkach Wojska Polskiego co najmniej do połowy lat dwudziestych XX w.

Siodło na konia wierzchowego oficera, rosyjskie. W tego typu siodła były wyposażane szczególnie Korpusy Polskie w Rosji (1917–1918), ale i w pierwszych latach po odzyskaniu niepodległości funkcjonowały w Wojsku Polskim. Zakup był cenny dla uzupełnienia kolekcji także z tego względu, że tego typu siodła były jedną z inspiracji przy opracowywaniu polskiego rzędu wierzchowego wz. 1925.

Obiekty uzupełniają kolekcję Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego, w którym tematyka kawaleryjska jest istotnym elementem profilu działania.

Do Muzeum Sztuk Użytkowych: kolekcja 12 obiektów współczesnego szkła unikatowego autorstwa polskich artystów

Dagmara Bielecka, *Filet*, 2019; Jerzy Chodurski, *Anioł Orli*, 1999; Pati Dubiel, *Zephir*, 2009; Agnieszka Leśniak-Banasiak, *Balance*, 2011; Kazimierz Pawlak, *Dysk duża świątynia*, 2008 (przygotowanie modelu i formy), 2012 (wytop obiektu ze szkła); Czesław Roszkowski, *Transformacja*, 2008; Monika Rubaniuk, *Pancernik*, 2012 (praca złożona z dwóch elementów); Stanisław Sobota, *Geoline BL* z cyklu „Obiekty współliniowe”, 2019; Tomasz Urbanowicz, Konrad Urbanowicz, *Fundament*, 2020; Maciej Zaborski, *Europa* z cyklu „Kolekcja 3”, 2017; Wojciech Olech, *Bez tytułu* z cyklu „Falor”, 2014; Andrzej Kucharski, *My zwierzęta* z cyklu „Papier-ogień-szkło”, 2014/2020



Zestaw prac prezentuje wielokierunkowość poszukiwań ostatnich lat. Jest bardzo zróżnicowany. Każda praca powstała w wyniku indywidualnie opracowanych zabiegów i posiada własny wyraz. Prezentowany wybór ukazuje szereg formuł artystycznych i tendencji dominujących w okresie powojennych dekad, często wspólnych dla wszystkich tych dziedzin. Zestawienie na wystawie stałej dorobku różnych dyscyplin ma na celu osiągnięcie efektu synergii, wzmacniającej oddziaływanie każdej z nich. To kolekcja z wielkimi mistrzami, klasykami nowoczesności. Ale jednocześnie jest to w dużej mierze zbiór zamknięty, a cezurą czasową jest przełom XX i XXI w., co jest szczególnie wyraźne w dziedzinie szkła artystycznego. Pokaz ceramiki, a także tkaniny obejmuje swym zakresem również kilka realizacji ostatnich dekad, co stało się możliwe dzięki darom artystów złożonym MNP po wystawach organizowanych w muzeum.

Wśród darów warto zwrócić uwagę na stroje uzupełniające kolekcję ubiorów w Muzeum Sztuk Użytkowych:

- męski kombinezon narciarski firmy Lawman Denim Class Jeans, lata 90. XX w.,
- komplet damski firmy Laurence B. Paris, koniec lat 90. XX w.,
- komplet damski firmy Teofilów, początek lat 80. XX w.

Wojciech Olech, *Bez tytułu*,
z cyklu „Falar”, 2014,
fot. Wojciech Olech

Stroje te poszerzają kolekcję o rzeczy z czasów transformacji ustrojowej w Polsce. Pozyskano je w wyniku apelu ogłoszonego w mediach społecznościowych.

WYSTAWY



W roku 2020 Muzeum Narodowe w Poznaniu zorganizowało 13 nowych wystaw i pokazów czasowych. Oznacza to, że mimo szczególnie trudnego roku udało się zrealizować plany.

Galeria Malarstwa i Rzeźby

W Galerii Malarstwa i Rzeźby Muzeum Narodowego w Poznaniu do 23 lutego prezentowana była zorganizowana w 2019 r. wystawa **„M jak Miśtrzowie. Kolekcja Irena Hochman Tadeusz Mysłowski”**.

Wystawa zorganizowana we współpracy z Muzeum Lubelskim w Lublinie
Kuratorki: Agnieszka Salamon-Radecka, Anna Hałata (ML)
Aranżacja plastyczna: dr Raman Tratsiuk
Frekwencja: 8 168 osób

Wystawa zaprezentowała fragment kolekcji grafik współczesnego polsko-amerykańskiego artysty Tadeusza Mysłowskiego i jego żony Ireny Hochman, nowojorskiej marszandki – prace artystów mających istotny wkład w rozwój sztuki w XX w. Obok prac artystów z zagranicy, którzy odegrali ważną rolę w formowaniu osobowości twórczej kolekcjonera (m.in. Pieta Mondriana, Jaspersa Johnsa, Jeana Arpa), a także wybitnych klasyków XX w. (Josepha Beuysa, Salvadora Dali, Marcela Duchampa, Wassilja Kandinskiego, Pabla Picassa, Andy Warhola, Marca Chagalla, Amedeo Modiglianiego i Kazimierza Malewicza) na wystawie pokazano dzieła przedstawicieli polskiej sztuki współczesnej, takich jak Henryk Berlew, Alina Szapocznikow, Maria Jarema, Jerzy Nowosielski, Roman Opałka, Henryk Stażewski czy Jonasz Stern, a także prace Tadeusza Mysłowskiego.



Wystawa „Siedzisko. Krzesło. Tron. Plakaty ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu” w Muzeum Sztuk Użytkowych, 8 marca – 30 sierpnia 2020,
fot. Sławomir Obst

W Galerii Malarstwa i Rzeźby MNP zaprezentowano także cztery nowe ekspozycje:

„Michel Quarez. Plakaty”

Od 7 czerwca do 30 sierpnia 2020

Kuratorka: Anna Grabowska-Konwent

Aranżacja plastyczna: Andrzej Okińczyc

Frekwencja: 3 036 osób

Frekwencja spaceru wirtualnego: 2 212 widzów

Budżet wystawy: 118 899,48 zł

Wystawa francuskiego artysty, laureata szóstej edycji Nagrody im. Jana Lenicy przyznawanej przez Muzeum Narodowe w Poznaniu była wyborem ponad 100 prac podarowanych muzeum, a także wybranych szkicowników oraz prac malarskich udostępnionych przez artystę specjalnie na poznańską wystawę. W plakatach Quareza nie spotkamy banalnych i stereotypowych skojarzeń. Wykorzystanie prostego znaku jest inspirujące i zagadkowe; wprowadzając do swoich prac elementy ludyczne, artysta sprawia, że symbole zdjęte z piedestału stają się bliższe ludziom bez względu na pochodzenie społeczne czy narodowe. Spojrzenie na zestaw plakatów pozwoliło dojrzeć w ich twórcy społecznika, człowieka zaangażowanego w problemy ludzi z najbliższego otoczenia. Artysta charakteryzuje się prostolinijnością i humorem, od czterdziestu lat niezmiennie realizuje pragnienie zaintrygowania ludzi swoimi plakatowymi obrazami.

„Formy w przestrzeni. Poznańska rzeźba plenerowa lat 60. i 70. XX w.”

Od 12 lipca do 13 września 2020

Wystawa zorganizowana we współpracy z Uniwersytetem Artystycznym w Poznaniu

Kuratorzy: dr Anna Borowiec, dr hab. Mateusz Bieczyński (UAP)

Aranżacja plastyczna: dr hab. Rafał Górczyński

Frekwencja: 3 068 osób

Frekwencja spaceru wirtualnego: 412 widzów

Budżet wystawy: 18 630,87 zł

Celem wystawy było przypomnienie twórców i historii rzeźb plenerowych, które powstawały w latach 60. i 70. na terenie Poznania.

W 1961 r. w ramach Wielkopolskiego Festiwalu Kulturalnego odbył się konkurs na rzeźbę. Na wystawie zaprezentowane zostały projekty i modele zrealizowanych i niezrealizowanych w plenerze form przestrzennych autorstwa poznańskich twórców: Jana Bakalarczyka, Mariana Banasiewicza, Jana Berdyszaka, Mieczysława Chojnackiego, Benedykta Kaszni, Pelagii Kopczyńskiej, Józefa Kopczyńskiego, Anny Krzymańskiej, Józefa Murlewskiego, Zuzanny Pawlickiej, Józefa Petruka, Andrzeja Pukackiego, Anny Rodzińskiej, Jerzego Sobocińskiego, Ireny Woch oraz Bazylego Wojtowicza. Pokazowi rzeźb towarzyszyły archiwalne zdjęcia Jerzego Nowakowskiego oraz cykl fotografii Magdaleny Andrynowskiej, dokumentujący obecny stan rzeźb plenerowych stojących w Parku Cytadela i na Ratajach.



Wystawa „Michel Quarez. Plakaty” w Galerii Malarstwa i Rzeźby Muzeum Narodowego w Poznaniu, 7 czerwca – 30 sierpnia 2020, fot. Sławomir Obst



Wystawa „Formy w przestrzeni. Poznańska rzeźba plenerowa lat 60. i 70. XX w.” w Galerii Malarstwa i Rzeźby Muzeum Narodowego w Poznaniu, zorganizowana we współpracy z Uniwersytetem Artystycznym w Poznaniu, 12 lipca – 13 września 2020, fot. Sławomir Obst



Wystawa „Dürer i inni. Grafika niemiecka XV i XVI w. ze zbiorów MNP” w Galerii Malarstwa i Rzeźby Muzeum Narodowego w Poznaniu, 9 lipca –13 września 2020, fot. Sławomir Obst



Wystawa „August Zamoyski. Myśleć w kamieniu”, zorganizowana we współpracy z Muzeum Literatury w Warszawie oraz Muzeum Narodowym w Warszawie, 18 października 2020 – 24 lutego 2021, fot. Sławomir Obst

„Dürer i inni. Grafika niemiecka XV i XVI w. ze zbiorów MNP”

Od 19 lipca do 13 września 2020

Kuratorka: Danuta Rościszewska

Aranżacja plastyczna: dr Joanna Lewandowska

Frekwencja: 2 817 osób

Frekwencja spaceru wirtualnego: 1 059 widzów

Budżet wystawy: 42 189,73 zł

Na wystawie zaprezentowane zostały najbardziej wartościowe prace ze zbioru grafiki niemieckiej Gabinetu Rycin Muzeum Narodowego w Poznaniu – 90 dzieł 20 twórców z kolekcji liczącej blisko 170 obiektów.

Centralnym punktem wystawy stały się ryciny Albrechta Dürera, grafika wszech czasów. Jego twórczość miała przełomowe znaczenie dla rozwoju tej dziedziny sztuki i dlatego była punktem odniesienia dla dzieł pozostałych artystów. Niektórzy z nich, jak Martin Schongauer czy Michael Wolgemut, byli mistrzami Dürera, inni, jak Hans Beham, Georg Pencz, Hans Schäufelein czy Heinrich Aldegrever, byli jego uczniami. Większość prezentowanych prac to sceny religijne, ale też przedstawienia alegoryczne, mitologiczne, rodzajowe i historyczne. Wśród nich, poza ok. 40 pracami Dürera, znalazły się tak wyjątkowe dzieła, jak *Ścięcie św. Jakuba* Wita Stwosza oraz *Wjazd Henryka Walezego do Frankfurtu nad Odrą* Mathiasa Zündta.

Ekspozycja zapoczątkowała cykl prezentacji kolekcji własnych, nieekspozowanych na wystawach stałych: zbiorów Gabinetu Rycin, Galerii Plakatu i Designu oraz Gabinetu Numizmatycznego.

„August Zamoyski. Myśleć w kamieniu”

Od 18 października 2020 do 24 stycznia 2021 (z powodu pandemii ekspozycja została zamknięta dla publiczności 7 listopada)

Poznańska edycja wystawy współorganizowana przez Muzeum Narodowe w Poznaniu i Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie we współpracy z Muzeum Narodowym w Warszawie w ramach PROJEKTU ZAMOYSKI 2017–2021.

Kuratorki: dr Anna Lipa (ML), dr Agnieszka Skalska (MNP)

Aranżacja plastyczna: dr Joanna Lewandowska

Frekwencja: 260 osób

Frekwencja spaceru wirtualnego: 1 423 widzów

Budżet wystawy: 286 088,03 zł

Prezentowana w Muzeum Narodowym w Poznaniu wystawa była drugą odsłoną wielkiej monografii Augusta Zamoyskiego, którą w 50 rocznicę śmierci artysty można było oglądać w Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie.

Ekspozycja zaprezentowała twórczość i bogate życie artysty nie tylko poprzez jego dzieła rzeźbiarskie, ale także ogromną spuściznę archiwalną, zawierającą fotografie, unikalne filmy, notatki, korespondencję, szkicowniki. Bogactwo tych środków przekazu stanowiło próbę oddania fenomenu artysty, postaci barwnej i wielowymiarowej: arystokraty z urodzenia, romantycznego buntownika, który rezygnuje z tytułów w imię miłości i sztuki,

zapałonego sportowca, obieżyświata, poliglota, melomana, teoretyka i filozofa sztuki, człowieka ceniącego prawdziwe rzemiosło, nauczyciela, przyjaciela wybitnych artystów i pisarzy.

Narracja wystawy podzielona została na osiem części – kolejne etapy życia i okresy twórczości Zamoyskiego wyznaczone przez ważne zdarzenia, fascynacje i podróże: Jabłoń (1893–1914), Spotkanie z Ritą (1914–1918), Zrzeszenie Artystów Bunt, Zakopane (1918–1924), Nowy Jork – Paryż (1921–1924 [1940]), Podróż z Matą (1927–1935), Powrót do porządku – pracownia (1925–1939), Brazylia (1940–1955), W stronę sacrum (1945–1970).

Na wystawie pokazano ponad 250 obiektów, w tym 90 rzeźb, a także szkice do nich, filmy, fotografie artysty, dokumenty związane z życiem i twórczością.

Muzeum Sztuk Użytkowych

W Muzeum Sztuk Użytkowych przez pierwsze dwa miesiące roku trwał zorganizowany w 2019 r. pokaz **„Profesor Józef Stasiński – medalier, darczyńca MNP”**.

Przez kilka pierwszych dni nowego roku (do 5 stycznia) istniała jeszcze możliwość zobaczenia wystawy **„Wędrując przez Klein Flottbek. Konserwacja pary północnoniemieckich krzeseł w typie projektów Thomasa Sheratona ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu”**.

Ponadto w muzeum zorganizowano dwie nowe wystawy:

„Siedzisko. Krzesło. Tron. Plakaty ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu”

Od 8 marca do 30 sierpnia 2020

Kuratorka: Irena Przymus

Aranżacja plastyczna: Dział Plakatu i Designu MNP

Budżet wystawy: 18 020,41 zł

Wystawa była częścią cyklu działań, które pod wspólną nazwą „Graphic Concept” prezentują zbiory Galerii Plakatu i Designu MNP w przestrzeniach Muzeum Sztuk Użytkowych. Pokaz zainaugurował cykl wystaw, których tematyka obejmuje różne aspekty tematyczne i formalne w plakacie.

Motywy przewodnim wystawy było krzesło. Jako forma siedziska pojawiało się w każdej kulturze i na każdym kontynencie, obrastając jednocześnie w bogatą i wieloznaczną symbolikę. Oznaczało władzę, pozycję, prestiż, potęgę i słabość, komfort i wygodę, ale też ból i cierpienie, a nawet



śmierć. Jest metaforą czasu, miejsca, ale przede wszystkim człowieka, humanizmu. Jego złożona symbolika inspirowała artystów z obszaru wielu dziedzin sztuki, również plakatu. Na wystawę prezentującą najbardziej interesujące przykłady z obszaru plakatu polskiego i obcego z krzesłem w roli pierwszoplanowej złożyły się prace Guntera Rambowa, Lexa Drewnskiego, Wiesława Wałkuskiego, Henryka Tomaszewskiego, Andrzeja Pągowskiego, Jana Lenicy, Karla Míška i wielu innych, w sumie ponad 50 dzieł – plakatów teatralnych, filmowych, literackich, promujących wybitne wydarzenia artystyczne.

„Szkło. Męskie rysy”

Od 13 września 2020 do 31 marca 2021

Wystawa zorganizowana przez MNP we współpracy z Akademią Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu

Kuratorzy: Magdalena Weber-Faulhaber, prof. Kazimierz Pawlak (ASP we Wrocławiu)

Wystawa aranżowana przez kuratorów wystawy

Frekwencja: 764 osoby

Frekwencja spaceru wirtualnego: 668 widzów

Budżet wystawy: 38 581,19 zł

Wystawa „Siedzisko. Krzesło. Tron. Plakaty ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu”, Muzeum Sztuk Użytkowych, 8 marca – 30 sierpnia 2020, fot. Sławomir Obst

Wystawa zaprezentowała polskie współczesne szkło artystyczne na przykładzie prac 15 artystów ze środowiska wrocławskiego, różnych pokoleń, których łączy wspólny rys twórczości: moc, skala oraz siła wyrazu struktur, śmiałość eksperymentów i wirtuozerskie popisy technologicznych

umiejętności, wykraczające poza ramy tradycyjnie pojmowanej sztuki szkła.

Ponadto w Muzeum Sztuk Użytkowych od 1 września do 4 października eksponowano **srebra Funduszu Obrony Narodowej**.

Wielkopolskie Muzeum Wojskowe

W Wielkopolskim Muzeum Wojskowym rok 2020 rozpoczął się kontynuacją wystawy jubileuszowej „**Wielkopolskie Muzeum Wojskowe 1919–2019**”, upamiętniającej setną rocznicę uroczystego otwarcia muzeum przez Naczelnego Wodza Józefa Piłsudskiego 27 października 1919 r. Muzeum to, zniszczone podczas II wojny światowej, odtworzone zostało w strukturze organizacyjnej Muzeum Narodowego w Poznaniu. Na wystawie umieszczono dokumenty, fotografie, plakaty, przedmioty o charakterze pamiątkowym, wydawnictwa muzealne itp. Pokazano też najważniejsze muzealia pozyskane do zbiorów w okresie powojennym, przede wszystkim broń, znaki wojskowe, umundurowanie i oporządzenie. Ekspozycję przygotowaną przez zespół muzeum można było oglądać do 6 września 2020 r.



Wystawa „Ze znakiem palmy i półksiężyca. Pułk Ułanów Karpackich 1940–2020”, Wielkopolskie Muzeum Wojskowe, od 26 września 2020, fot. Anna Szukalska-Kuś

W drugiej połowie roku otwarto wystawę, której ekspozycja trwa w roku 2021:

„Ze znakiem palmy i półksiężyca. Pułk Ułanów Karpackich 1940–2020”

Od 26 września 2020

Kuratorzy: Anna Szukalska-Kuś, Alina Sokołowska, Przemysław Kopij

Aranżacja: Anna Szukalska-Kuś przy współpracy zespołu WMW

Frekwencja: 555 osób

Budżet wystawy: 30 178,29 zł

Celem wystawy było przypomnienie szlaku bojowego i zasług Pułku Ułanów Karpackich, sformowanego w kwietniu 1940 r. rozkazem Naczelnego Wodza gen. Władysława Sikorskiego jako Dywizjon Rozpoznawczy Kawalerii w składzie Brygady Strzelców Karpackich. Rozpoczynając jesienią 1940 r. służbę na terenie Egiptu, formacja ta była jedyną reprezentującą regularne polskie jednostki wojsk lądowych w walce z państwami Osi, m.in. w obronie twierdzy Tobruk w 1941 r. oraz w czasie kampanii włoskiej 1944–1945.

Poza wystawą w WMW zaprezentowano cztery pokazy:

„Dawna broń z kolekcji Michała Palacza z Wielkiego, ofiarowana do zbiorów Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego – pamięci żony Aleksandry”

(czynny do 19 stycznia 2020)

„Wrześniowe wspomnienia. 80 rocznica wybuchu II wojny światowej”

(czynny do 19 stycznia 2020)

„Rok 1917. Druga strona”

(od 22 stycznia do 2 sierpnia 2020)

„Pełna chwały i męstwa działalność bojowa...” Wojska wielkopolskie w wojnie polsko-bolszewickiej 1919–1920 w zbiorach Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego

(od 8 sierpnia 2020 do 31 maja 2021)

Muzeum Etnograficzne

W Muzeum Etnograficznym w roku 2020 przygotowano dwa pokazy:

„Kto ma ule, ten ma miód”

(od 21 lutego do 2 września 2020)

„Małe skarby z południowej Wielkopolski”

(od 6 sierpnia do 30 listopada 2020)

Nadal prezentowane były trzy wystawy otwarte w latach ubiegłych:

„Rzeczy mówią. 100 lat zbiorów etnograficznych w Poznaniu”

Kuratorki: Barbara Jancz-Kostuch, Justyna Kowalińska, dr hab. Joanna Minksztym, Iwona Rosińska, Aneta Skibińska

Aranżacja plastyczna: dr Rafał Górczyński

Na tej wystawie każdy obiekt z bogatej i różnorodnej kolekcji Muzeum Etnograficznego jest samodzielnym bohaterem z własną, indywidualną „historią do opowiedzenia”.

„Czarno na białym w kolorze”

Kuratorka: Iwona Rosińska

Aranżacja plastyczna: dr Joanna Lewandowska

Wystawa pięćdziesięciu najstarszych (wykonanych w latach 1890–1939) archiwalnych fotografii z kolekcji Muzeum Etnograficznego w Poznaniu.

„Ty Bambrze”

Kuratorka: Aneta Skibińska przy współpracy zespołu ME

Aranżacja plastyczna: dr Joanna Lewandowska

Z okazji 300. rocznicy przybycia do Poznania osadników z Bambergu przygotowano wystawę-opowieść o Bambrach obserwowanych z zewnątrz, poprzez pryzmat utartych, obiegowych opinii.

W grudniu kolejna edycja konkursu „Żłobek wielkopolski” i wystawa po-konkursowa nie mogły odbyć się w formie tradycyjnej, ale i konkurs, i prezentację nagrodzonych prac udało się zrealizować on-line.

W dni dostępne dla publiczności Muzeum Etnograficzne odwiedziło 2 238 osób.

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie

W Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie otwarto wystawę, której ekspozycja trwa w roku 2021:

„Wieszcz u fotografa, czyli jak wyglądał Mickiewicz”

Od 4 września 2020

Kuratorka i autorka aranżacji: Ewa Kostołowska

Frekwencja: 1 180 osób

Budżet wystawy: 1 275,80 zł



Wystawa prezentuje dagerotypy i fotografie poety pochodzące z paryskiego zakładu fotograficznego polskiego szlachcica, emigranta Michała Szweycera. Uzupełnieniem tych przedstawień są fragmenty wspomnień osób współczesnych Mickiewiczowi, których relacje pozwalają przyjrzeć się bliżej szczegółom fizjonomii wieszcza. Istotną częścią wystawy była również prezentacja fotografii potomków wieszcza – od dzieci, przez wnuki i prawnuki, aż do współcześnie żyjących potomków.



Wystawa „Ty Bambrze”
w Muzeum Etnograficznym,
od 28 czerwca 2019,
fot. Sławomir Obst



Wystawa „Wieszcz u fotografa,
czyli jak wyglądał Mickiewicz”,
Muzeum Adama Mickiewicza
w Śmiełowie, od 4 września 2020,
fot. archiwum MNP

Muzeum Pałac w Rogalinie

W Muzeum Pałacu w Rogalinie można było oglądać zorganizowaną w roku 2019 wystawę fotograficzną z okazji **70. rocznicy powstania Muzeum w Rogalinie**. Obejrzało ją 117 osób.

WYDAWNICTWA

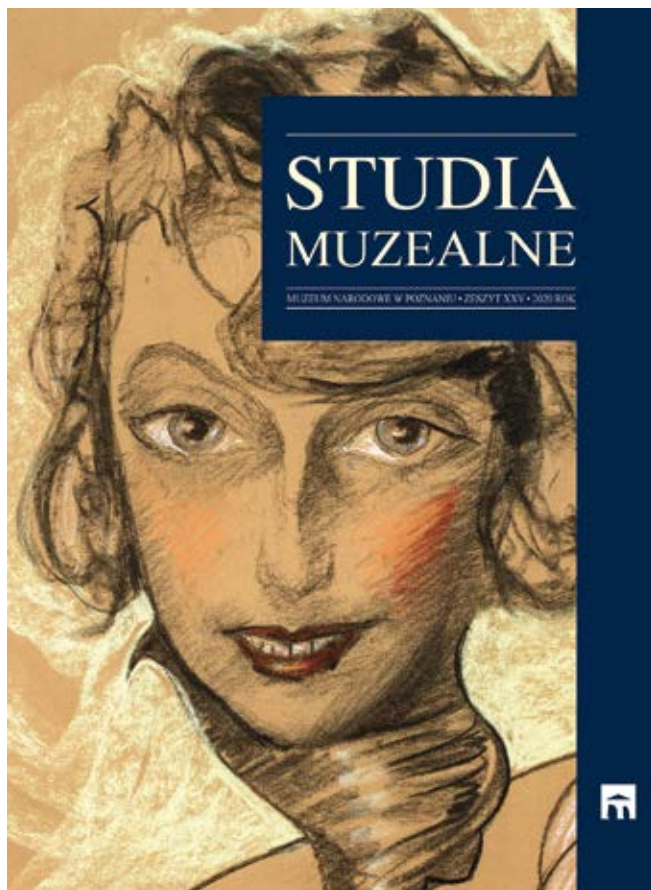


W ubiegłym roku mimo pandemii prace wydawnicze przebiegały zgodnie z planem merytorycznym i finansowym MNP. Zredagowano 150 arkuszy wydawniczych, z których 70 zrecenzowano. Wykonano 90 opracowań graficznych (katalogi, informatory, przewodniki, ulotki, zaproszenia, plakaty, banery, plansze itp.), opracowano 1550 ilustracji. Na wszystkie wydawnictwa i przygotowanie oprawy informacyjnej do wystaw Muzeum Narodowe w Poznaniu wydało 304 030 zł brutto.

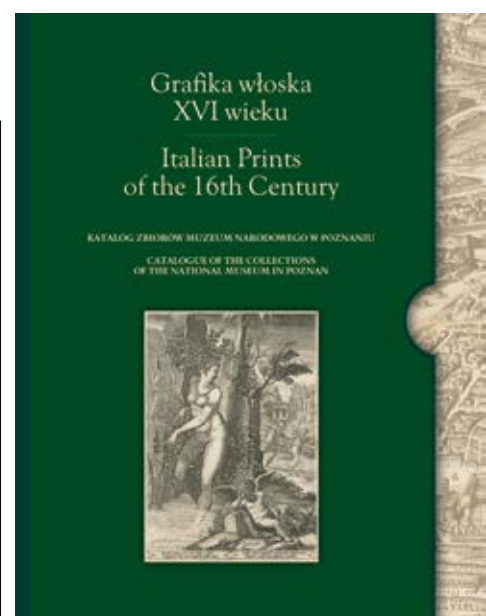
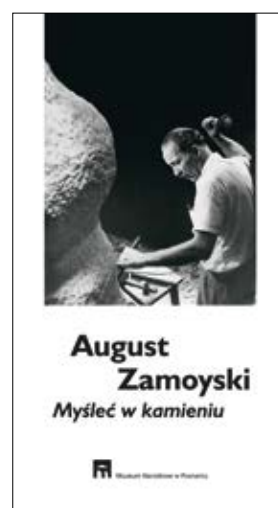
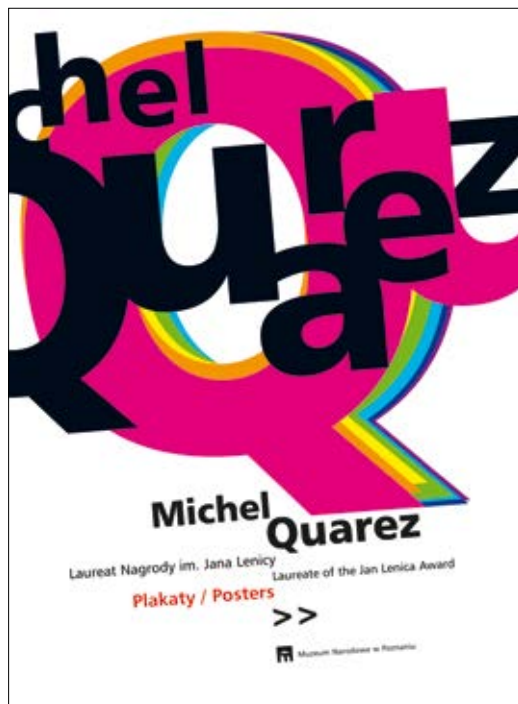
Muzeum jest wydawcą publikującym rocznie wiele książek oznaczonych numerem ISBN, przede wszystkim są to druki dokumentujące zbiory i uzupełniające działalność wystawienniczą. Każdej wystawie towarzyszy katalog (najczęściej dwujęzyczny, polsko-angielski) lub informator zawierający nie tylko wysokiej jakości reprodukcje dzieł, ale też co najmniej jeden esej pisany przez badacza, budujący kontekst interpretacyjny prezentowanej sztuki. W poprzednim roku wydaliśmy 5 katalogów do wystaw „Siedzisko. Krzesło. Tron. Plakaty ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu” (Irena Przymus), „Michel Quarez. Plakaty / Posters” (Anna Grabowska-Konwent), „Formy w przestrzeni. Poznańska rzeźba plenerowa z lat 60. i 70. XX wieku” (Anna Borowiec), „Szkło. Męskie rysy” (Magdalena Weber-Faulhaber), „Ze znakiem palmy i półksiężyca. Ułani Karpaccy 1940–2020” (Anna Szukalska-Kuś) oraz 2 informatory do wystaw „Dürer i inni. Grafika niemiecka w zbiorach MNP” (Danuta Rościszewska) oraz „August Zamoyski. Myśleć w kamieniu” (Agnieszka Skalska). Wydaliśmy także ważny dla naszej kolekcji katalog zbiorów autorstwa Danuty Rościszewskiej *Grafika włoska*. Ponadto sukcesem wydawniczym są „Studia Muzealne”, które wydajemy od 1953 r. Jest to pismo ujęte w wykazie czasopism naukowych MNiSW z dnia 31 lipca 2019 r. z 40 punktami, indeksowane w bazie ERIH+. W wydawnictwie tym, uzupełniającym istotne braki w polskiej literaturze z zakresu sztuki, publikowane są artykuły na temat najnowszych badań dotyczących przede wszystkim zbiorów poznańskiego muzeum oraz rozprawy o ogólniejszym charakterze, z dziedziny historii i teorii sztuki, muzeologii czy konserwatorstwa. W 2020 r. powstał również przewodnik po Muzeum Pałacu w Rogalinie oraz liczne foldery (m.in. *Michel Quarez. Plakaty / Posters; Galeria Sztuki Współczesnej, fragment kolekcji; Wieszczy u fotografa; Odkoduj obraz; Wojska wielkopolskie w wojnie polsko-bolszewickiej 1919–1920 w zbiorach Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego*,

folder edukacyjny z planem ekspozycji MNP). Dział Wydawnictw wykonał również ulotki edukacyjno-promocyjne na ekspozycje stałe w Galerii Malarstwa i Rzeźby oraz dla MSU i Muzeum Pałacu w Rogalinie (m.in. *Jak patrzeć na obraz, Gra w kolory, Młoda Polska, Średniowiecze*; ulotka z planem Rogalina; Witold Garbaczewski, *Gabinet Numizmatyczny*; Grażyna Hałasa, *Gabinet Rycin*; Irena Przymus, *Galeria Plakatu i Designu*; Adriana Podmostko-Kłós, *Sakralne malarstwo funeralne*).

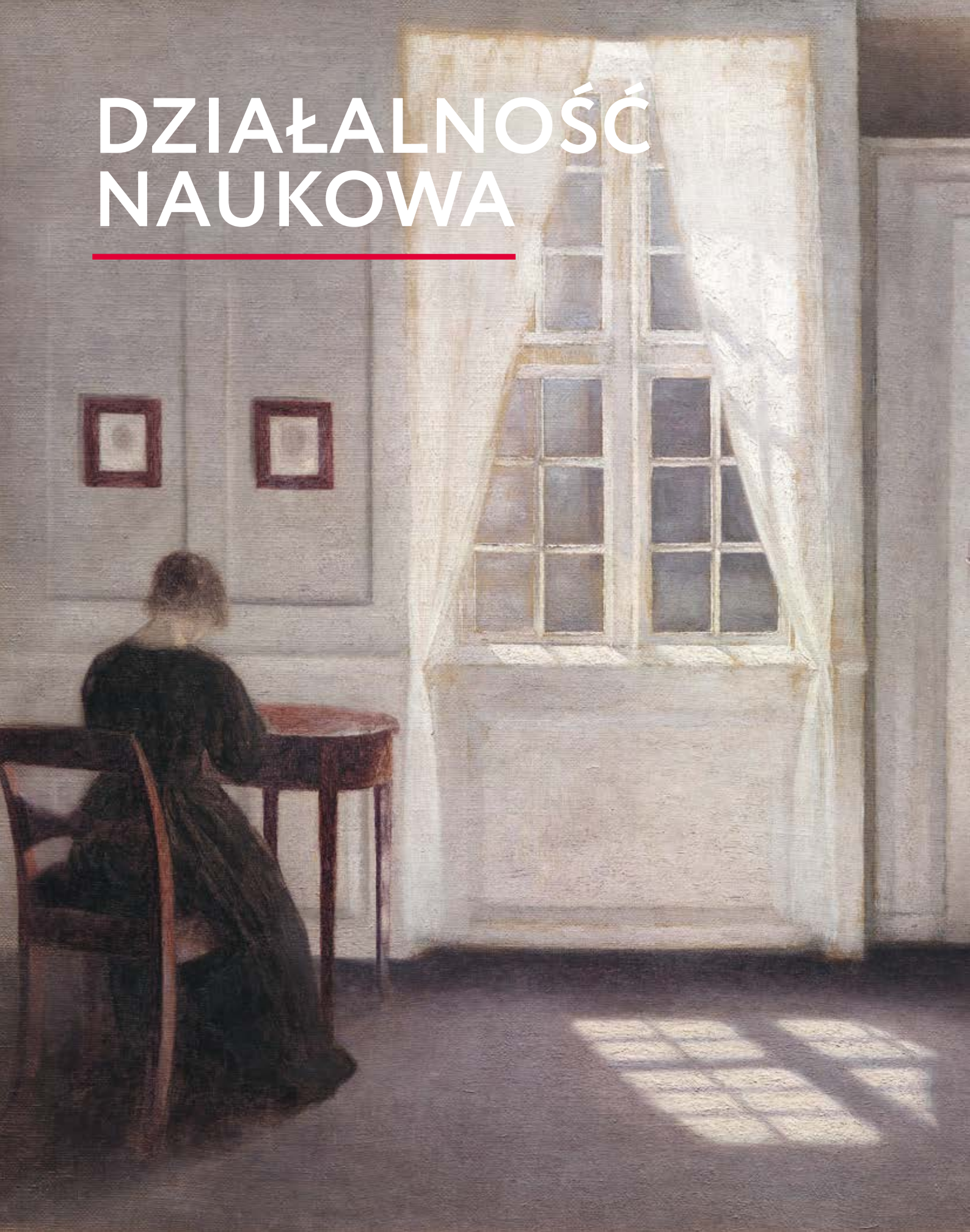
Poza katalogami wystaw i zbiorów, rocznikiem, przewodnikami, książeczkami edukacyjnymi, folderami, ulotkami edukacyjno-promocyjnymi na ekspozycje stałe i czasowe dla wszystkich oddziałów oraz materiałami promocyjnymi stworzone zostały również druki o charakterze jednostkowym (zaproszenia, pocztówki, zakładki, kalendarze itp.), jak również plakaty, afisze, postery, banery, billboardy. Najważniejsze jest prezentowanie zbiorów muzealnych i badań nad nimi oraz ich upowszechnianie z zachowaniem najwyższego poziomu merytorycznego i edytorskiego wydawanych publikacji.



Publikacje Muzeum Narodowego
w Poznaniu w roku 2020



DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA



Podstawowym zadaniem badawczym wszystkich działów, oddziałów, galerii i gabinetów merytorycznych MNP jest naukowe opracowywanie zbiorów: badania atrybucyjne, określanie proveniencji, rekonstrukcja dawnych kolekcji itp. Pracownicy zaangażowali się w następujące programy badawcze:

Badania nad katalogami zbiorów lub fragmentami kolekcji:

- Zbiory sztuki średniowiecznej w MNP (zakończenie prac 2023);
- Gołuchowskie *luoghi ritirati*. Kolekcja rycin i rysunków Izabeli z Czartoryskich Działyńskiej;
- Grafika niderlandzka XVI w.;
- Grafika i rysunek Tadeusza Piotra Potworowskiego;
- Plakaty z kolekcji Galerii Plakatu i Designu: badania ikonograficzne;
- Kolekcja tkanin Heleny Dąbcańskiej;
- Meble dekorowane w technice markieterii boullowskiej;
- Złotnictwo wielkopolskie i poznańskie XVI–XX w.;
- Katalog zbioru zabytków sztuki prawosławnej;
- Katalog kolekcji bożonarodzeniowych szopek (wystawa 2021);
- Katalog kolekcji rzeźby ludowej sprzed 1945 r.;
- Katalog czepców złotych w kolekcji Muzeum Etnograficznego;
- Odznaki wielkopolskie. Katalog zbiorów.

Badania związane z przygotowywanymi wystawami:

- Między Warszawą a Poznaniem. Edward Rastawiecki (1804–1874);
- Twórczość fotografa Sallego Jaffego (1845–1920);
- Vilhelm Hammershøi. Światło i cisza/ Vilhelm Hammershøi. Light and silence;
- Spuścizna artystyczna Marii Nicz-Borowiakowej (1896–1944);
- Rysunek europejski od neoklasycyzmu do impresjonizmu;



Vilhelm Hammershøi (1864–1916), *Wnętrze przy Strandgade z promieniem słonecznym na podłodze*, 1901, olej, płótno, 70,2 × 63,9 cm, Statens Museum for Kunst, Kopenhaga, fot. SMK Photo Jacob Skou-Hansen/Buccarella

- Rysunek polski od końca XVIII do końca XX w.;
- Stowarzyszenie Artystów Wielkopolskich „Plastyka” w Poznaniu (1925–1939);
- Poznańsko-bawarskie związki historyczne od XV w. do 1918 r.;
- Wielkopolska w monetach i medalach – 50 lat później;
- Wachlarze w zbiorach MSU i zbiorach polskich.

A także:

- Życie i twórczość Jerzego Hulewicz (praca doktorska);
- Zespół pałacowo-parkowy w Rogalinie – monografia;
- Kazimierz Malinowski – muzeolog;
- Poznański Bunt a łódzki Jung Idysz. Rekonstrukcja relacji i współpracy;
- Jan Rutkowski – działalność konserwatorska w latach 1909–1922;
- Zbiory monet i medali oraz organizacje numizmatyczne w Poznaniu do 1945 r.;
- Monografia poznańskiego artysty grawera Jana Białasa (czynnego 1885–1905);
- Monografia Muzeum Miejskiego w Poznaniu;
- Historia poznańskiego ratusza od końca XIV wieku do współczesności;
- Poznańska fotografia prasowa w czasach PRL na przykładzie działalności Jerzego Unierzyskiego (praca doktorska);
- Monografia twórczości Romana Cieślewicza;
- Monografia twórczości i katalog rozmowy Jana Młodożeńca;
- Prace nad korpusem polskiego plakatu do 1939 r.

Poza publikacjami wydanymi przez Muzeum Narodowe w Poznaniu, o których piszemy w rozdziale „Wydawnictwa”, opublikowano 51 tekstów naukowych i popularno-naukowych w katalogach wystaw organizowanych w innych muzeach, periodykach branżowych, czasopismach kulturalnych.

Pracownicy Muzeum Narodowego w Poznaniu wygłaszali referaty na sesjach i konferencjach ogólnopolskich, których ilość ze względu na czas pandemii była znacznie ograniczona.

Wśród publikacji wymienić należy kolejny tom katalogu zbiorów autorstwa Danuty Rościszewskiej, *Grafika włoska XVI wieku. Katalog zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu*, t. XIV, oraz teksty w ostatnim numerze „Studiów Muzealnych” poświęcone wybranym dziełom z kolekcji Muzeum Narodowego w Poznaniu:

- Inga Głuszek, *Czerwonofigurowy kantaroid Grupy Bonn 94 – attyckie naczynie ze starożytnej Apulii*, „Studia Muzealne”, nr XXV, 2020, s. 7–20.
- Patrycja Łobodzińska, *Krucyfiks z Marianowa i trop skandynawski*, „Studia Muzealne”, nr XXV, 2020, s. 51–69.
- Martyna Łukasiewicz, *Rzymski okres twórczości Antona Romako i „Włoszka” z kolekcji Muzeum Narodowego w Poznaniu*, „Studia Muzealne”, nr XXV, 2020, s. 88–98.

- Joanna Minksztym, *Pasy tyrolskie w zbiorach Muzeum Etnograficznego, Oddziału Muzeum Narodowego w Poznaniu*, „Studia Muzealne”, nr XXV, 2020, s. 152–174.
- Leszek Rościszewski, *Problemy badawcze portretu wojskowego na przykładzie przedstawień Macieja i Seweryna Mielżyńskich w mundurach Jazdy Poznańskiej z 1831 roku, ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu*, „Studia Muzealne”, nr XXV, 2020, s. 99–123.

W wielu zbiorowych wydawnictwach znalazły także miejsce studia autorstwa pracowników MNP, poświęcone kolekcjom własnym bądź szerszym historycznym i historyczno-artystycznym zagadnieniom. Wśród nich wymienić należy następujące opracowania:

- Witold Garbaczewski, *Środowisko medalierskie Poznania w drugiej połowie XIX w. (ok. 1850–1914) – złotnicy i grawerzy*, w: A. Smołucha-Sładkowska, P. Taradaj, M. Woźniak (red.), *Medal i medalierstwo na przestrzeni wieków*, Kraków 2020.
- Tegoż, *Publiczne kolekcje numizmatyczne w Wielkopolsce pod pruskim zaborem i ich rola w edukacji oraz rozwoju nauki*, „Numizmatyka Poznańska. Seria Nowa”, nr 3, Poznań 2020, s. 5–14.
- Waldemar Karolczak, *Od lampy olejowej do elektrycznej. Oświetlenie publiczne w Poznaniu od końca XVIII wieku do 1939 roku*, „Kronika Miasta Poznania”, nr 3/2020, s. 68–99.
- Joanna Minksztym, *Między polskością a niemieckością. Stroje poznańskich Bambrów na przełomie XIX i XX wieku*, w: „Poznański sposób na niepodległość”, red. A. Gulczyński i Sz. Paciorkowski, Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Wydawnictwo Miejskie Poznania, Poznań 2020, s. 289–304.
- Tejże, *Zrekonstruowane czy wymyślone? Rewitalizacja strojów ludowych w Wielkopolsce – uwagi praktyka*, w: (Re)konstruowane stroje ludowe jako znak manifestowania tożsamości lokalnej. *Atlas Polskich Strojów Ludowych*, t. 48, red. A.W. Brzezińska, A. Paprot-Wielopolska, M. Tymochowicz, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław 2020, s. 125–140.
- Jarosław Mulczyński, *Przebudzenie życia artystycznego w Poznaniu. Lata 80. XIX wieku – początek XX wieku*, w: *Życie artystyczne ośrodków prowincjonalnych na ziemiach polskich i w Europie Środkowej w drugiej połowie XIX wieku i początkach XX wieku. Przemiany, formy i funkcje*, red. I. Barańska, Kalisz 2020, s. 131–150, <https://ktpnkalisz.wixsite.com/wydawnictwo/e-booki-otwarty-dost%C4%99p> [dostęp: 28.04.2021].
- Magdalena Mrugalska-Banaszak, *Święty Florian gasi pożar Poznania*, „Kronika Miasta Poznania”, nr 3/2020, s. 39–50.
- Adriana Podmostko-Kłós, *Protestanckie portrety trumienne w zbiorach Muzeum Narodowego w Poznaniu*, w: *Portret trumienny. Studia i materiały*, red. A. Jankowski i B.M. Gawęcka, Bydgoszcz 2020, s. 81–98.
- Agnieszka Salamon-Radecka, *Portret żony artysty. Wanda z Karpińskich Hulewiczowa (1893–1967) i jej krąg towarzysko-rodzinny*, „Gens. Rocznik Towarzystwa Genealogiczno-Heraldycznego w Poznaniu”, R. XVIII: 2019, s. 103–124.

KONSERWACJA



W ramach działu konserwacji funkcjonuje 8 specjalistycznych pracowni (Pracownia Konserwacji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej, Pracownia Konserwacji Ram i Pozłotnictwa, Pracownia Konserwacji Papieru i Skóry, Pracownia Konserwacji Sztuki Użytkowej, Pracownia Konserwacji Instrumentów Muzycznych, Pracownia Konserwacji Zabytków Etnograficznych, Pracownia Konserwacji Tkanin i Pracownia Konserwacji Mebli), w których przeprowadza się prace konserwatorskie o różnym zakresie bezpośrednio przy muzealiach ze zbiorów MNP, Pracownia Profilaktyki Muzealnej, która prowadzi działania związane z rozpoznaniem środowiska na ekspozycjach i w magazynach (problemy związane z utrzymaniem właściwych poziomów temperatury, wilgotności, oświetlenia), odkażające i biobójcze, oraz Pracownia Badań Technologiczno-Konserwatorskich, gdzie przeprowadzane są materiałowe badania identyfikacyjne oraz analizy mikrochemiczne.

W 2020 r. ukończono prace konserwatorskie o pełnym zakresie przy 303 obiektach, przeprowadzono 744 konserwacji częściowych oraz 818 konserwacji zabezpieczających. Przeprowadzono badania technologiczne przy 7 muzealiach.

Praca 42 osób zatrudnionych w dziale konserwacji na 40 etatach prowadzona była praktycznie przez cały rok w systemie hybrydowym – stacjonarnym i zdalnym.

Ciekawsze realizacje

W Pracowni Konserwacji Instrumentów Muzycznych zespół w składzie Piotr Cieślak, Mirosław Baran, Tomasz Czaja i Maciej Szarafiński zakończył wieloletnią konserwację fortepianu trapezowego nr inw. MNP I 59, a Piotr Cieślak i Mirosław Baran zrealizowali konserwację harmonii pedałowej nr inw. MNP I 1300. Oba instrumenty trafią na stałą ekspozycję Muzeum Instrumentów Muzycznych.



Paweł Napierała podczas prac konserwatorskich przy obrazie Edwarda Gillerna *Portret Joanny Nepomuceny Goetzendorf-Grabowskiej*, Pracownia Konserwacji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej, fot. Marek Peda

W Pracowni Konserwacji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej oraz Pracowni Konserwacji Ram i Pożłotnictwa zakończono wiele konserwacji przy obrazach, głównie portretach, przygotowywanych na nowe ekspozycje w Muzeum Historii Miasta Poznania. Do najciekawszych prac należą konserwacja obrazu i ramy *Portretu Jadwigi z Byszewskich Skórzewskiej* ze zbiorów Galerii Sztuki Polskiej od XVI do XVIII w. (autorki prac: Katarzyna Męczyńska i Renata Pilawska) oraz konserwacja obrazu i ramy *Portretu Joanny Nepomuceny Goetzendorf-Grabowskiej* autorstwa Edwarda Giller-
na (prace konserwatorskie: Lucyna Balewska przy wsparciu technicznym Pawła Napierały oraz Łucji Błażeczek), ze zbiorów Galerii Sztuki Polskiej od XVIII w. do 1945 r.

Pracownia Konserwacji Papieru i Skóry zakończyła wielomiesięczną konserwację „Dziennika podróży do Turcji odbytej w roku 1814” Edwarda Raczynskiego. Obiekt znajduje się w zbiorach Muzeum Pałacu w Rogalinie, prace konserwatorskie wykonali Grażyna Musiał, Monika Rudy-Sikora i Marcin Zjeżdżałka, a prace introligatorskie Joanna Siuchnińska i Sylwia Łucka.

Pracownia Konserwacji Tkanin i Pracownia Konserwacji Zabytków Etnograficznych zakończyły konserwacje zabezpieczające 87 obiektów (sztandarów, proporców i szarf ze zbiorów Muzeum Historii Miasta Poznania) oraz opracowały specjalistyczny system ich przechowywania. Prace wykonały Teresa Koszuta, Dorota Tomaszewska, Małgorzata Dinwebel-Owsian, Agnieszka Ochla, Katarzyna Górka i Anna Napierała.

W Pracowni Konserwacji Sztuki Użytkowej trwały intensywne prace związane z planowaną na 2022 r. wystawą „Wielkopolska w monetach i medalach – 50 lat później”. Agnieszka Maciejewska wykonała konserwację ponad 200 obiektów: medali i monet ze zbiorów Gabinetu Numizmatycznego.

W tej samej pracowni Sabina Figurniak i Waldemar Baruch przeprowadzili konserwację rzeźb współczesnych na wystawę „Formy w przestrzeni. Poznańska rzeźba plenerowa lat 60. i 70. XX w.” (Anny Rodzińskiej *Wołek* i *Pełzak*, Józefa Kopczyńskiego *Hektor*, Józefa Murlewskiego *Zawiedziona* i *Madonna z Dzieciątkiem*, Mieczysława Chojnackiego *Don Kichot* oraz Józefa Petruka *Ptak*).

Zespół Pracowni Konserwacji Zabytków Etnograficznych w składzie Aldona Kłapouch, Lucyna Grupa i Milena Mańk opracował projekty i wykonał rekonstrukcję 20 kukiełek do zabytkowej, ruchomej szopki, która będzie ozdobą planowanej od kilku lat wystawy szopek.

Projekty naukowe

- rozpoczęcie udziału w programie badawczym E-RIHS – nieniszczące badania technologiczne zespołu portretów francuskich z kolekcji Czartoryskich eksponowanych w Muzeum Zamku w Gołuchowie, dalsze etapy realizacji w latach 2021–2023, przy współpracy z MNK i LANBOZ,



Portret Jadwigi z Byszewskich Skórzewskiej po konserwacji w towarzystwie konserwatorek Renaty Pilawskiej i Katarzyny Męczyńskiej, fot. Marek Peda



Katarzyna Męczyńska podczas konserwacji *Portretu Jadwigi z Byszewskich Skórzewskiej*, fot. Marek Peda



Lucyna Balewska podczas konserwacji *Portretu kobiety w kryzie* Fransa Pourbusa Mł., fot. Marek Peda





Prace konserwatorskie przy obrazie Alberta Besnarda, *Konie kąsane przez muchy*, Galeria Rogalińska w Muzeum Pałacu w Rogalinie, fot. Marek Peda



Sabina Figurniak w czasie przeglądu konserwatorskiego obiektów na nowo tworzoną wystawę stałą w Muzeum Historii Miasta Poznania. Konserwatorzy przejrzyli i opisali stan zachowania kilkuset obiektów muzealnych będących w magazynach i do tej pory nieekspozowanych, fot. archiwum MNP

- złożenie trzech projektów naukowo-badawczych oraz wniosku na otrzymanie dotacji celowej na zakup XRF dla Pracowni Badań Technologiczno-Konserwatorskich MNP – realizacja zakupu w 2021 r., realizacja projektów w latach 2021–2025 (Pracownia Badań Technologiczno-Konserwatorskich, Gaja Gąsecka).

Współpraca z wydziałami konserwacji i restauracji dzieł sztuki

(pełne konserwacje muzealiów wykonywane jako prace dyplomowe i kursowe)

- ASP we Wrocławiu – kontynuacja konserwacji 14 obiektów szkła zabytkowego ze zbiorów MSU,
- ASP w Krakowie – kontynuacja konserwacji zabytkowego kabinetu i witraża ze zbiorów MSU,
- ASP w Warszawie – kontynuacja prac przy zespole sześciu obrazów z galerii sztuki polskiej i europejskiej MNP oraz dwu zabytkowych wachlarzy ze zbiorów MSU,
- UMK w Toruniu, Wydział Sztuk Pięknych – kontynuacja konserwacji przy kilkunastu obiektach ceramicznych i rzeźbiarskich ze zbiorów MSU i Galerii Sztuki Starożytnej MNP oraz dwóch obiektów z Galerii Sztuki Współczesnej MNP.

Publikacja

Gaja Gąsecka, *Historia, technika i technologia dwóch obrazów autorstwa Marcella Bacciarellego Portret Konstancji i Stanisława Poniatowskich, Portret wnuczki z kolekcji Muzeum Narodowego w Poznaniu*, w: *Zabytek – odkrywanie tajemnic. Problematyka badań i konserwacji*, t. 1, seria Konserwacja Nauka i Sztuka, UMK Toruń.

Konserwacje realizowane jako zlecenia zewnętrzne

(pod nadzorem głównego konserwatora MNP)

- remont konserwatorski wnętrza gotycko-renesansowych piwnic w Muzeum Historii Miasta Poznania w ratuszu oraz kilkunastu kamiennych rzeźb i detali gotyckich, wykonawca prac: Tomasz Pokładecki Bauartcomplex Renowacja Zabytków Budownictwo,
- konserwacja zabezpieczająca złożonego i polichromowanego stropu w Salonie Muzeum Zamku w Gołuchowie, wykonawca prac: ANTA Pracownia Konserwacji Arkadiusz Wypych.

EDUKACJA



Muzeum Narodowe w Poznaniu poświęca bardzo dużo uwagi działaniom edukacyjnym. Zajęcia prowadzone były we wszystkich oddziałach muzeum. W roku 2020, ze względu na pandemię i ograniczenia dotyczące nie tylko ilości słuchaczy na poszczególnych spotkaniach, ale nawet w ogóle możliwości przeprowadzania zajęć lekcyjnych w muzeum, nie udało się utrzymać dynamiki z lat ubiegłych. Pomimo trudności muzeum dołożyło wielu starań, by nasi goście otrzymali niemłą dawkę wiedzy o sztuce i kolekcjach poznańskiego muzeum.

W okresach gdy muzeum z powodu pandemii było zamknięte, prowadzono działania edukacyjne on-line. Są one nadal dostępne w mediach społecznościowych MNP i na kanale YouTube. W pozostałym czasie bezpośrednie spotkania z widzami były dla nas bezcennym, radosnym doświadczeniem. Wszystkim wystawom czasowym towarzyszyły programy edukacyjne.

W Galerii Malarstwa i Rzeźby do 12 marca zrealizowano 312 lekcji muzealnych dla uczniów z różnych grup wiekowych. Wiele zajęć wzbogacanych zostało zabawą bądź działaniami aktywizującymi lub warsztatem plastycznym.

Dla widzów indywidualnych przygotowano aż 9 cykli weekendowych.

Dla najmłodszych były to zajęcia plastyczne w cyklach „Muzealna Akademia Dziecięca” i „Sito sztuki”. Dla młodzieży i dorosłych okazją do indywidualnego uczestnictwa były wykłady poświęcone analizie i kontekstom dzieł sztuk w spotkaniach z cyklu „Świat obrazów”, „Dekoder” oraz tematyczne „Piątkowe spacerzy”.

Dla zainteresowanych zajęciami praktycznymi, twórczością plastyczną i projektową przygotowano „Kurs Rysunku i Malarstwa” oraz „Kaliografię” (dla dorosłych) oraz cykl „Kreatywni” (dla młodzieży). Nowy cykl „**Z maluchem w muzeum**” skierowano do najmłodszych widzów



Muzeum Pałac w Rogalinie, zajęcia edukacyjne w Galerii Rogalińskiej,
fot. archiwum MNP

(od niemowlęstwa do 5 roku życia). Zaproszono ich wraz z opiekunami na pierwsze w życiu spotkanie ze światem sztuki i do inspirowanych nim zabaw.

Działalność edukacyjną Muzeum Narodowego w Poznaniu prowadzono także poza siedzibą instytucji. Program „Muzeum bez ścian” adresowany był do placówek szkolnych działających przy szpitalach i sanatoriach dla dzieci.

W 2020 r. rozpoczęto także kurs dla osób z niepełnosprawnością intelektualną „Do 5 razy sztuka!”.

Podczas ferii zimowych tradycyjnie prowadzono spotkania dla dzieci spędzających wolny czas w mieście. Natomiast latem z powodu pandemicznych reżimów nie zrealizowano „Wakacji w muzeum”. W zamian zaproponowano indywidualnym zwiedzającym „**Quizy rodzinne**” – łamigłówki, dzięki którym zwiedzanie muzeum było formą zabawy.

Z myślą o podniesieniu kompetencji **nauczycieli** w zakresie historii sztuki przygotowano dla nich specjalny program, akcentujący możliwość wykorzystania potencjału edukacyjnego muzeum w pracy z uczniami. Naszymi odbiorcami byli pedagodzy zainteresowani różnorodnymi formami pracy z dziełem sztuki, zwłaszcza nauczyciele języka polskiego, historii i plastyki wszystkich typów szkół. W programie „Ze sztuką przez wieki” odbyło się 17 warsztatów (w tym 15 on-line).

Seniorzy, którzy stanowią liczną i ważną grupę odbiorców naszej oferty edukacyjnej, chętnie uczestniczyli w sobotnich spotkaniach z obrazem; poszerzali też swoją wiedzę o sztuce w ramach programu Towarzystwa Uniwersytetu Trzeciego Wieku, z którym nasze muzeum współpracuje już od ponad 30 lat. Duże zainteresowanie ofertą skłoniło nas do stworzenia cyklu „Czwartki dla seniorów”, w ramach którego zaproponowano spacerów tematyczne z przewodnikiem.

W Muzeum Sztuk Użytkowych kontynuowano spotkania w ramach bardzo popularnych w latach ubiegłych spotkań weekendowych z cyklu: „Ikony designu”, „Medytacje w muzeum”, „Graphic Concept”. Niemożność realizacji części planów spowodowała do nowych pomysłów edukacyjnych w świecie wirtualnym. Powstały nowe cykle: „Z wnętrza mebli”, „Muzealny Mól Książkowy”, „Kino w muzeum”, „Muzeum w kinie ukryte” oraz „Wakacyjne związki”.

Wszystkie oddziały muzealne od początku roku do połowy marca 2020 r. prowadziły lekcje muzealne, kształcące uczniów w dziedzinach odpowiadających specyfice poszczególnych muzeów. Natomiast w drugiej połowie roku działalność edukacyjna przybrała formę wirtualną. Publikowane na profilach FB posty stały się bogatą mozaiką opowieści o zbiorach muzeum. Wartością tych działań jest ich ciągła dostępność dla zainteresowanych.



Zajęcia edukacyjne w Gmachu Głównym MNP, fot. archiwum MNP

WIRTUALNE MUZEUM



W ubiegłym roku zintensyfikowaliśmy obecność naszego muzeum w świecie wirtualnym. Czas pandemii i zamknięcie muzeum dla zwiedzających spowodowały, że wiele działań edukacyjnych i promocyjnych realizowaliśmy za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Od marca na profilach facebookowych rozpoczęliśmy prezentację naszych zbiorów w cyklu **„Muzeum w czasach zarazy”** (hasło jest parafrazą tytułu powieści Gabriela Garcii Marqueza). Od pierwszych dni po zamknięciu ekspozycji dla publiczności (już 14 marca 2020) zbiory udostępniane były wirtualnie na stronie internetowej i profilach facebookowych Muzeum Narodowego w Poznaniu oraz jego oddziałów: Muzeum Sztuk Użytkowych, Muzeum Historii Miasta Poznania, Muzeum Instrumentów Muzycznych, Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego, Muzeum Etnograficznego, Muzeum Pałacu w Rogalinie, Muzeum Zamku w Gołuchowie oraz Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie. Staraliśmy się, by tematyka postów związana była z obchodami świąt i rocznic. Opublikowaliśmy ponad 900 postów o obiektach z naszych kolekcji.



W grudniu zainaugurowaliśmy nowe profile: Instagram, Twitter i LinkedIn. Rozbudowujemy grono odbiorców, którym przekazujemy aktualne informacje o naszych działaniach muzealnych.



W listopadzie wyemitowaliśmy 11-odcinkowy miniserial o Galerii Malarstwa i Rzeźby **„Do zobaczenia w muzeum”**. Spotkał się on z entuzjastycznym odbiorem. Liczne grono widzów utwierdziło nas w przekonaniu, że filmy o naszych oddziałach będą równie wartościowe. Pod koniec roku, dzięki dotacjom z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, udało nam się zrealizować filmy o Wielkopolskim Muzeum Wojskowym, Muzeum Instrumentów Muzycznych oraz Muzeum Sztuk Użytkowych. W sumie powstało 20 filmów. Każdy z nich (o długości ok. 4–5 minut) opowiada



Muzeum Instrumentów Muzycznych – wirtualny spacer, widok 3D,
fot. Piotr Maciejewski



o wybranym fragmencie kolekcji. Prezentację każdego z oddziałów poprzedza ok. 20-sekundowy zwiastun.

Po wielooddziałowym poznańskim Muzeum Narodowym oprowadzają młodzi znawcy, a bohaterką drugiego planu jest osoba w muzeum najważniejsza – jego dobry duch – opiekunka kolekcji, która trzyma pieczę nad całością. Potrafi być surowa, ale i kompetentna, o muzeum wie wszystko, a jednocześnie jest po prostu sobą. Nie jest to postać rzeczywista, natomiast uosabia pewne stereotypy muzealne. Filmy zostały zrealizowane przez studio filmowe „Guzik_owcy” na podstawie scenariuszy napisanych przez zespół kuratorów z Muzeum Narodowego w Poznaniu i Radka Wysockiego ze studia „Guzik_owcy”. Są emitowane na kanale YouTube, na muzealnym profilu Facebook oraz na stronie internetowej muzeum. Przyjęte zostały z entuzjazmem i cieszą się bardzo dużą popularnością. Łączna liczba odsłon serialu wyniosła (w roku 2020) 89 586 180.

31 grudnia miała premierę **emisja koncertu sylwestrowego**. Po raz pierwszy, od 1948 r., nie mógł się on odbyć z udziałem publiczności. Nagranego i opublikowanego na kanale YouTube koncertu muzyki barokowej w wykonaniu kwartetu Très Animé wysłuchało ponad 200 osób.

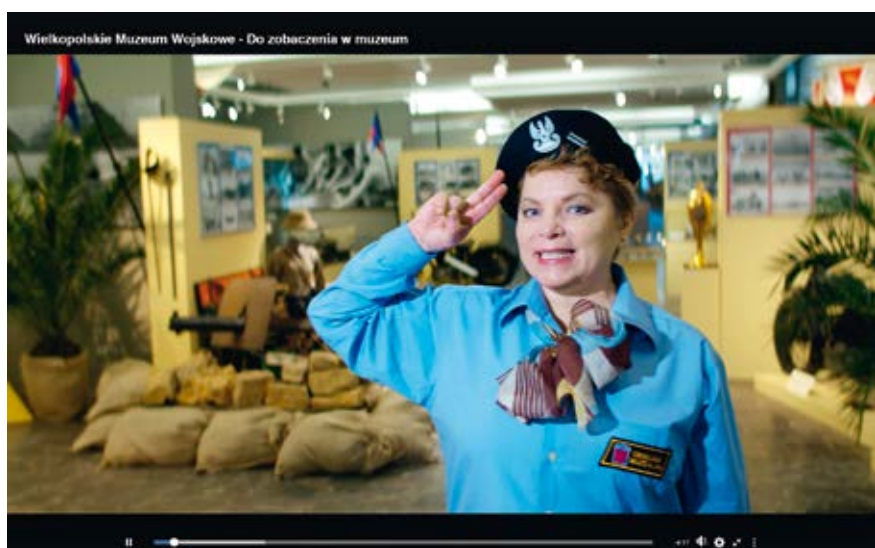
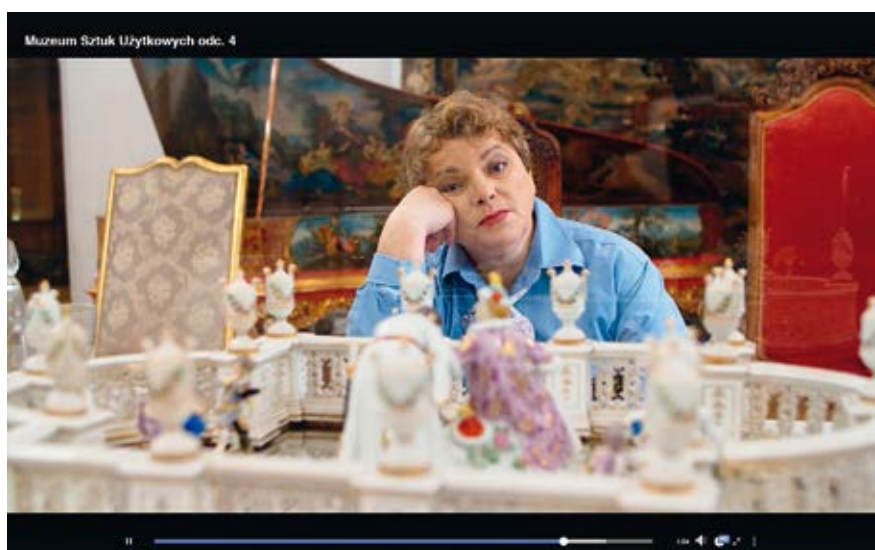
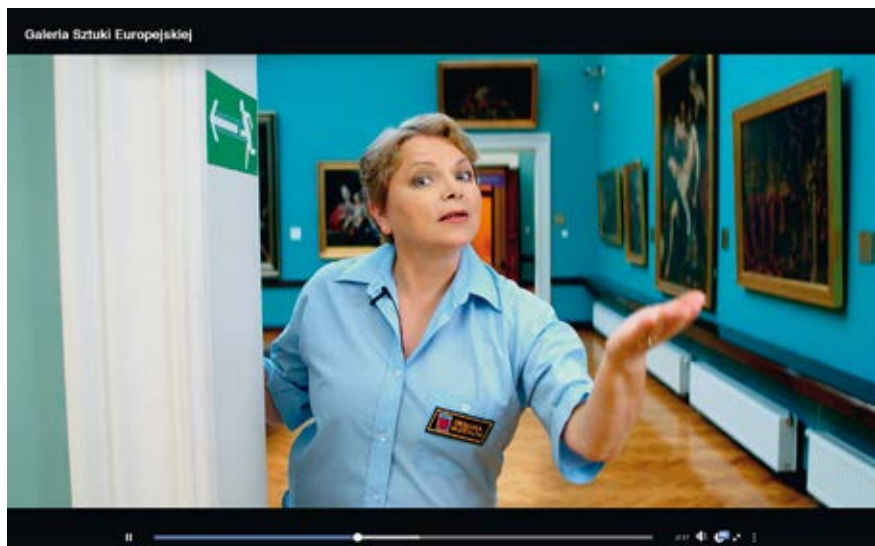
Pod koniec roku, dzięki wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dotacje z programu Kultura Dostępna oraz Niepodległa), zrealizowaliśmy **spacery wirtualne** po 7 oddziałach MNP: Galerii Malarstwa i Rzeźby, Muzeum Instrumentów Muzycznych, Muzeum Sztuk Użytkowych, Wielkopolskim Muzeum Wojskowym, Muzeum Pałacu w Rogalinie, Muzeum Zamku w Gołuchowie oraz Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie.



Print screen z cyklu
„Muzeum w czasach zarazy”



Kadry z odcinków serialu
„Do zobaczenia w muzeum”
poświęconych Galerii
Malarstwa i Rzeźby,
Muzeum Sztuk Użytkowych
oraz Wielkopolskiemu
Muzeum Wojskowemu,
fot. Piotr Maciejewski

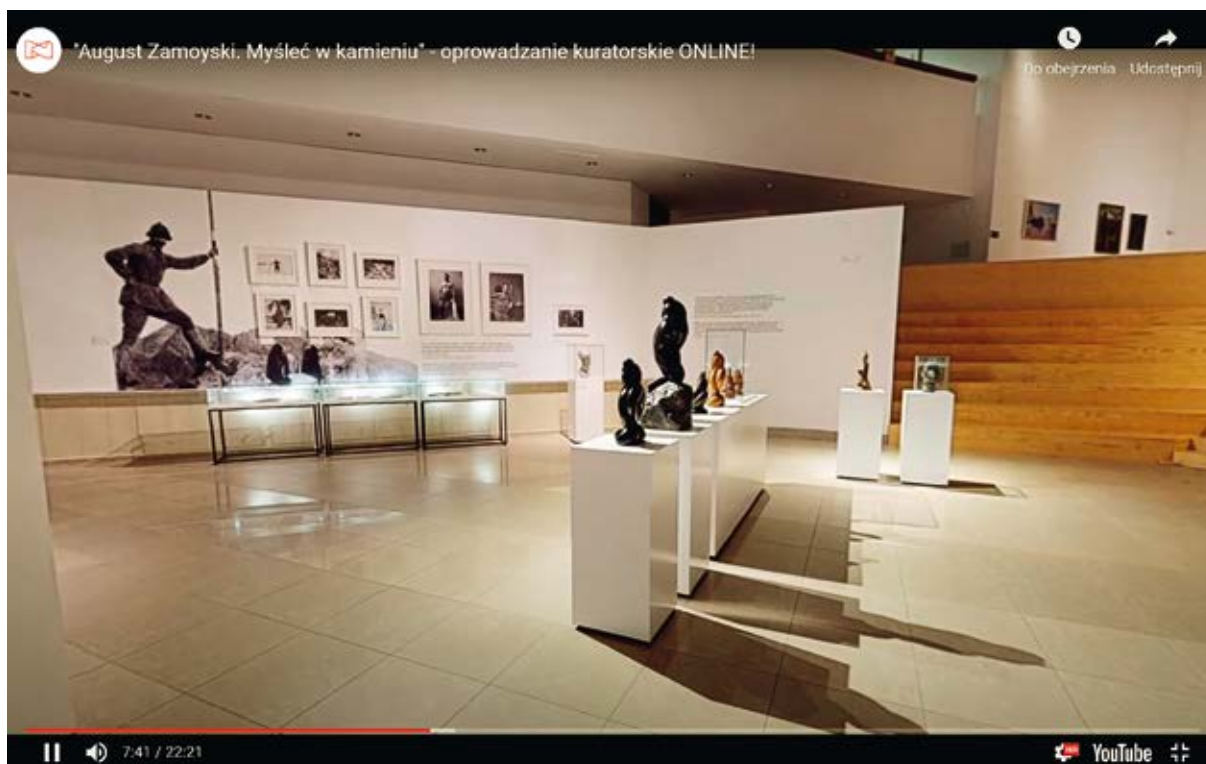




Muzeum Zamek w Gołuchowie – wirtualny spacer, fot. Piotr Maciejewski



Wystawa „Dürer i inni. Grafika niemiecka XV i XVI w. ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu” – wirtualny spacer, fot. Piotr Maciejewski



Wirtualnie obejrzeć można było nasze wystawy czasowe:

- „Michel Quarez. Plakaty” – 2212 zwiedzających
- „Formy w przestrzeni. Poznańska rzeźba plenerowa lat 60. i 70. XX w.” – 412 zwiedzających
- „Dürer i inni. Grafika niemiecka XV i XVI w. ze zbiorów MNP” – 1059 zwiedzających
- „Szkło. Męskie rysy” – 668 zwiedzających
- „August Zamoyski. Myśleć w kamieniu” – 1325 zwiedzających.

Dla promocji muzeum ogromne znaczenie miały prace zespołów Działu Edukacji Muzealnej, Galerii Plakatu i Designu oraz Muzeum Sztuk Użytkowych, które zrealizowały następujące cykle edukacyjne:

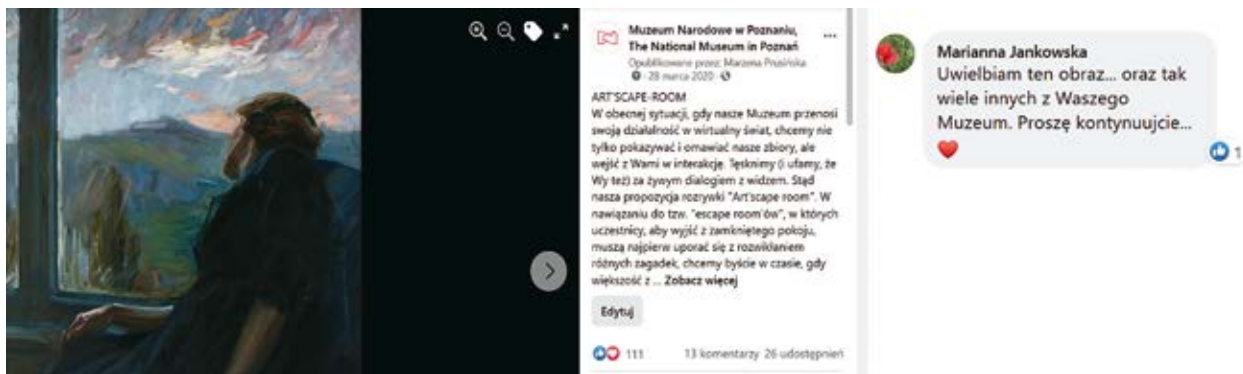
Art'scape room / autorka: Kinga Sibilska

Akcja nawiązywała do sposobu działania tzw. „escape roomów”, w których, aby wyjść z zamkniętego pokoju, trzeba najpierw uporać się z rozwikłaniem różnych zagadek; w czasie gdy większość odbiorców być może czuła się uwięziona we własnych domach, chcieliśmy zmotywować ich do podjęcia twórczych wyzwań.

Zabawy ze sztuką – Muzealny stół / autorka: Katarzyna Drozdowska

Muzealny stół to bohater zajęć muzealnych dla najmłodszych widzów. W czasie epidemii prezentowaliśmy materiał przygotowany w ramach zajęć

Wirtualne oprowadzanie
kuratorskie po wystawie
„August Zamoyski.
Myśleć w kamieniu”,
fot. Piotr Maciejewski



„Zabawy ze sztuką”. Zachęcaliśmy do inspirowania się kolekcją muzeum i twórczego działania w domach. Każdy film zawierał prezentację wybranego dzieła sztuki współczesnej ze zbiorów MNP, opis zadania i propozycję zajęć plastycznych do realizacji w domu przez dzieci pod opieką dorosłych.

Obrazowy zawrót głowy / autorka: Paulina Koch

Opublikowana na YouTube 4-odcinkowa seria filmików dla dzieci w wieku szkolnym miała wprowadzić młodego odbiorcę do świata historii sztuki. Wejście do niego ułatwić i uprzyjemnić miała przedstawiona w lekki i humorystyczny sposób część merytoryczna odcinka, prezentowana przez animowanego bohatera „Ramka” i prowadzącą z nim dialog edukatorkę MNP. Lepszemu zrozumieniu i utrwaleniu przez młodego widza wiedzy o omawianym obrazie, stylu lub temacie malarskim służył załączony warsztat plastyczny.

Opowieści o książkach / autorka: Barbara Górecka

10 filmowych opowieści o książkach, w których ważna jest zarówno treść, jak i szata graficzna.

↑
Print screen z cyklu
„Art'scape room”
razem z komentarzem

↑
Print screen z cyklu „Jaki to
święty rozdaje prezenty”
razem z komentarzami

Kino w muzeum. Muzeum w kinie / autorka: Aleksandra Podżorska

Cykl 10 postów łączących sztukę użytkową z X muzą. Przez 10 tygodni pisaliśmy o filmach, które warto obejrzeć w domu. Każdy z sugerowanych tytułów łączył się z wybranym obiektem ze stałej ekspozycji Muzeum Sztuk Użytkowych.

Wakacyjne związki / autorzy: Katarzyna Grabowska i Michał Błaszczyński

Cykl 9 postów o ciekawych związkach powstających ze spotkania obrazów z Galerii Malarstwa i Rzeźby MNP z przedmiotami eksponowanymi w Muzeum Sztuk Użytkowych. Dzięki niemu znane obiekty pozwoliły się sobą na nowo zauroczyć i zainspirować do odwiedzenia obu miejsc i odnalezienia innych, ciekawych połączeń.

Muzealny mól książkowy / autorka: Aleksandra Podżorska

Cykl 10 postów, w których eksponaty Muzeum Sztuk Użytkowych połączone zostały z książkami o designie.

Jaki to święty rozdaje prezenty / autorka: Paulina Broniewska

Świąteczny 6-odcinkowy miniserial o pewnej niezwyklej postaci ze średnio-wiecznego ołtarza pojawił się na naszej stronie muzealnej i na muzealnym Facebooku. Zaczęliśmy 30 listopada, by zdążyć przed 6 grudnia.

Opowieści wigilijne / autorka: Kinga Sibilska

Pięć krótkich historii o motywach bożonarodzeniowych z Galerii Malarstwa i Rzeźby pozwoliło wczuć się w klimat nadchodzących świąt. O tym, dlaczego Boże Narodzenie obchodzimy zimą, kto się kryje pod skórą wołka i osiołka oraz o innych ciekawostkach.

Dużym powodzeniem cieszył się film zrealizowany przez dr Pawła Napierałę z Działu Konserwacji, prezentujący Pracownię Konserwacji Instrumentów Muzycznych. Przez dwa tygodnie film obejrzało 1500 osób.

—

Czas pandemii sprowokował nas do działań niestandardowych. Pokazał, że my muzealnicy mamy również talenty pozwalające realizować filmy promujące nasze zbiory.

Wszystkie przedsięwzięcia on-line odniosły wymierny skutek. Badanie ekwiwalentu szacunkowego w mediach społecznościowych oceniło jego kwotę na 336 431 zł, a zasięg przekazu na 5 664 176 odbiorców.

Dane liczbowe i wykresy analityczne wskazują na duży wzrost aktywności odbiorców naszej strony internetowej i profili w mediach społecznościowych, do których kierowaliśmy nasze komunikaty. Jednak najważniejsze jest wypełnianie misji Muzeum Narodowego w Poznaniu: „Muzeum Narodowe w Poznaniu – do dzieła!”.

WSPÓŁPRACA



Współpraca ze środowiskami akademickimi, wiodącymi muzeami i urzędami

Rok 2020 był okresem podtrzymywania i zacieśniania współpracy ze środowiskiem akademickim Poznania. W czerwcu dyrektor MNP podpisał z Instytutem Historii Sztuki UAM porozumienie dotyczące współpracy organizacyjnej i naukowej w zakresie badań nad sztuką i ich promocji. 10 lipca, na konferencji prasowej, dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu Tomasz Łęcki i rektor Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu prof. Wojciech Hora podpisali porozumienie o współpracy naukowej i organizacyjnej między MNP a UAP. Pierwszym efektem współpracy była zrealizowana wspólnie wystawa „Formy w przestrzeni. Poznańska rzeźba plenerowa lat 60. i 70. XX wieku”. Na początku grudnia podpisano kolejne porozumienie z Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu, mające na celu zacieśnienie współpracy naukowej i dydaktycznej, realizację wspólnych projektów naukowych o tematyce historycznej, wymianę doświadczeń pomiędzy teoretykami i praktykami oraz partnerstwo w odbywaniu praktyk studenckich.

Ubiegły rok to również czas dobrej współpracy z wiodącymi muzeami w Polsce. Dzięki współdziałaniu z Muzeum Narodowym w Warszawie i Muzeum Literatury w Warszawie udało się zrealizować wystawę „August Zamoyski. Myśleć w kamieniu” oraz rozpocząć przygotowania do zaplanowanej na rok 2021 wystawy „Polska. Siła obrazu”.

Dzięki porozumieniu z Muzeum Narodowym w Krakowie poświęcona duńskiemu artyście wystawa „Vilhelm Hammershøi. Światło i cisza”, organizowana przez MNP w roku 2021, w roku 2022 pokazywana będzie również w Krakowie.

Poznańskie Muzeum Narodowe ściśle współpracuje z Wielkopolskim Muzeum Niepodległości. W listopadzie dyrektor MNP Tomasz Łęcki i dyrektor WMN Przemysław Terlecki podpisali list intencyjny o podjęciu eksperckiej



Podpisanie listu intencyjnego przez dyrektora MNP Tomasza Łęckiego i dyrektora WMN Przemysława Terleckiego, fot. Sonia Bober

współpracy i udzieleniu wsparcia przy tworzeniu nowego kompleksu muzealnego – Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

W lutym w naszym muzeum odbyła się uroczysta inauguracja anglojęzycznej wersji portalu internetowego „Powstanie Wielkopolskie 1918–1919” poznańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej. Z tej okazji Wielkopolskie Muzeum Wojskowe przygotowało pokaz „Wyróżnienia związane z Powstaniem Wielkopolskim 1918–1919”.

Muzeum Narodowe w Poznaniu podtrzymywało dobrą współpracę z urzędem Wojewody Wielkopolskiego. W drugiej połowie roku aktywnie współpracowaliśmy przy przygotowywaniu portalu edukacyjnego „Wielkopolskie 1920” (dofinansowanego ze środków Programu Wieloletniego NIEPODŁĘGŁA na lata 2017–2022), poszerzającego wiedzę o udziale Wielkopolan w wojnie polsko-bolszewickiej 1920.

Rok 2020 był również czasem dobrej współpracy z Urzędem Miasta Poznania. Prezydent Jacek Jaśkowiak objął patronatem honorowym wystawę „Formy w przestrzeni. Poznańska rzeźba plenerowa lat 60. i 70. XX wieku”.



Otwarcie wystawy „Polska. Siła obrazu” w Muzeum Narodowym w Warszawie, od lewej: Robert Kostro, dyrektor Muzeum Historii Polski; prof. Jacek Friedrich, dyrektor Muzeum Narodowego w Gdańsku; prof. Andrzej Betlej, dyrektor Zamku Królewskiego na Wawelu – Państwowych Zbiorów Sztuki; prof. Piotr Gliński, wiceprezes Rady Ministrów Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego; prof. Łukasz Gawet, dyrektor Muzeum Narodowego w Warszawie; Paulina Florjanowicz, dyrektor Departamentu Dziedzictwa Kulturowego w MKiDN; Tomasz Łęcki, dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu, 17 września 2020, fot. archiwum MNP



Dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu Tomasz Łęcki i rektor Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu prof. Wojciech Hora podpisują porozumienie o współpracy naukowej i organizacyjnej, 10 lipca 2020, fot. Sonia Bober



Podpisanie listu intencyjnego w sprawie zorganizowania konferencji „Muzeum XXI wieku. W 100-lecie pierwszego zjazdu muzeów polskich w Poznaniu”. Od lewej: Tomasz Łęcki, dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu; Jan Maćkowiak, dyrektor Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie; Marek Krężałek, wiceprezes Fundacji Muzeów Wielkopolskich, 29 września 2020, fot. Sławomir Obst

KARTKI Z KALENDARZA



Rozpoczynając ten rok, mieliśmy nadzieję, że będzie interesujący. Nie spodziewaliśmy się, że zaskoczy nas wieloma nieprzewidywalnymi sytuacjami. Warto przypomnieć garść ciekawych wydarzeń z życia muzeum.

STYCZEŃ

5 stycznia odbył się finał wystawy „Wędrując przez Klein Flottbek” w Muzeum Sztuk Użytkowych.

13 stycznia miało miejsce spotkanie noworoczne dyrektora Tomasza Łęckiego z załogą Muzeum Narodowego w Poznaniu. Była to okazja do pierwszego tak licznego wspólnego spotkania.

21 stycznia świętowaliśmy Dzień Babci i Dziadka w Muzeum – seniorzy uczestniczyli w oprowadzaniu po wystawie „M jak Mistrzowie”.

25 stycznia z okazji 157 rocznicy wybuchu powstania styczniowego w Wielkopolskim Muzeum Wojskowym odbył się wykład *Powstanie Styczniowe 1863–1864 – wybrane zagadnienia* (prowadzenie: Alina Sokołowska).

25 stycznia wręczona została Nagroda Publiczności XXI edycji Konkursu Szopek „Żłóbek wielkopolski” w Muzeum Etnograficznym.

LUTY

17 lutego w reprezentacyjnym holu muzeum odbyła się uroczysta inauguracja anglojęzycznej wersji portalu internetowego „Powstanie Wielkopolskie 1918–1919” poznańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej oraz pokaz „Wyróżnienia związane z Powstaniem Wielkopolskim 1918–1919”.



Wręczenie Nagrody Publiczności XXI edycji Konkursu Szopek „Żłóbek wielkopolski” w Muzeum Etnograficznym, 25 stycznia 2020, fot. archiwum MNP

21-23 lutego odbył się „Weekend z Witkacym”: z okazji 135 rocznicy urodzin Witkacego przygotowano pokaz wszystkich dzieł Witkacego z kolekcji MNP.

23 lutego na finisażu wystawy „M jak Mistrzowie” prezentowanej w Galerii Malarstwa i Rzeźby MNP można było obejrzeć kolekcję Ireny Hochman i Tadeusza Myśłowskiego.



Odświeżenie tablicy
pamiątkowej na budynku
Muzeum Instrumentów
Muzycznych,
fot. Sławomir Obst

26 lutego odbyła się uroczystość odsłonięcia na budynku Muzeum Instrumentów Muzycznych tablicy pamiątkowej ku czci trzech twórców hymnów polskich.

MARZEC

6-8 marca odbył się „Weekend z Oscarem” w Muzeum Instrumentów Muzycznych: w przededniu rozdania słynnej nagrody filmowej w Los Angeles zorganizowano pokaz specjalny statuetki przyznanej w roku 2005 Janowi A.P. Kaczmarskiemu za muzykę do filmu *Marzyciel*; na pokazie można było obejrzeć również partytury, certyfikaty nominacji do nagrody BAFTA, Złotego Globu oraz Oscara dla Jana A.P. Kaczmarskiego.

12 marca wprowadzono pierwszy lockdown: w związku z podjęciem zdecydowanych kroków mających na celu zatrzymanie szerzenia się koronawirusa SARS-CoV-2 sztab kryzysowy z udziałem ministra kultury i dziedzictwa narodowego zdecydował o czasowym zamknięciu instytucji kultury, filharmonii, oper, teatrów, muzeów, kin oraz szkół, uczelni wyższych i placówek szkolnictwa artystycznego; tym samym Muzeum Narodowe w Poznaniu oraz wszystkie jego oddziały, tj. Muzeum Sztuk Użytkowych, Muzeum Instrumentów Muzycznych, Wielkopolskie Muzeum Wojskowe, Muzeum Etnograficzne oraz Muzeum Pałac w Rogalinie, Muzeum Zamek w Gołuchowie oraz Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie, zamknięto do odwołania.



KWIECIEŃ

Przez cały miesiąc muzeum było nieczynne dla publiczności. Kolekcję dzieł prezentowaliśmy on-line. W Wielkim Tygodniu (od 5 do 11 kwietnia) prezentowane były na Facebooku wybrane z kolekcji MNP dzieła ikonograficznie związane tym okresem:

- w Niedzielę Palmową – *Chrystus na osiołku*, 1493–1494, warsztat Erhartów, Ulm
- w poniedziałek – Jacka Malczewskiego *Głowa Chrystusa w koronie cierniowej*, ok. 1910, akwarela i ołówki na kartonie
- we wtorek – *Chrystus Bolesny*, 1 ćwierć XVI w., południowe Niemcy (?), drewno lipowe, polichromia
- w środę – Jacka Malczewskiego *Umywanie nóg*, 1887, olej na płótnie
- w Wielki Czwartek – *Ostatnia Wieczerza*, 1 ćwierć XVI w., drewno dębowe, polichromia
- w Wielki Piątek – Malarza z południowych Niderlandów *Ukrzyżowanie*, 2 połowa XV w.
- w Wielką Sobotę – Petera von Corneliusa *Chrystus w otchłani*, 1840–1843
- w Niedzielę Wielkanocną – Albrechta Dürera *Zmartwychwstanie*, drzeworyt z cyklu „Mała Pasja”, 1509–1511.

Dodatkowo z okazji Świąt Wielkanocnych zespół kuratorek (dr Patrycja Łobodzińska, Martyna Łukasiewicz i Kinga Sibilska) przygotował podcast o ikonografii Wielkiego Postu i Zmartwychwstania w kolekcji Muzeum Narodowego w Poznaniu.

MAJ

Briefing przed otwarciem muzeum po pierwszym lockdownie, maj 2020, fot. Sławomir Obst



6 maja Muzeum Narodowe w Poznaniu otworzyło swoje ekspozycje po prawie dwumiesięcznej przerwie; zwiedzanie wszystkich muzeów, czynnych zgodnie z obowiązującym harmonogramem, możliwe było z zachowaniem reżimu sanitarnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami

ujętych w regulaminie zwiedzania obowiązującym w okresie zagrożenia COVID-19 (goście zobowiązani byli przede wszystkim do noszenia maseczek ochronnych, dezynfekcji rąk oraz zachowania odpowiedniego dystansu w stosunku do drugiej osoby); ze względów bezpieczeństwa niedostępne były audioprzewodniki, tablety, multimedialne przekazy dotykowe oraz tablice tyflograficzne; do odwołania zawieszono wszystkie działania edukacyjne w przestrzeniach muzeów; o otwarciu poinformowaliśmy na konferencji prasowej.

7 maja w Muzeum Historii Miasta Poznania w ratuszu odbył się briefing, podczas którego poinformowano dziennikarzy o stanie zaawansowania prac remontowych w gotyckich piwnicach oraz podpisano umowę pomiędzy MNP a wykonawcą dalszej części prac – firmą Tomasz Pokładecki Bauartcomplex Renowacja Zabytków Budownictwo.

30 maja zrealizowano koncert „Chór w czasach zarazy”, współtworzony przez głosy znane ze wszystkich gatunków muzyki (od opery po muzykę popularną); z inicjatywy Jacka Sykulskiego w gościnnych murach Muzeum Narodowego w Poznaniu spotkali się wybitni soliści, dyrygenci oraz śpiewacy różnych poznańskich zespołów związanych z szeroko pojętą choralistyką, aby w pełnowymiarowym koncercie podzielić się interesującym programem artystycznym, obejmującym dzieła wielkich mistrzów: od Bacha aż po zespół Queen.

CZERWIEC

1 czerwca MNP było współorganizatorem konkursu dla dzieci „Pokoloruj swoje dzieło sztuki” w telewizji internetowej Codzienny Poznań; nagrodą dla zwycięzcy i jego rodziny było zaproszenie na oprowadzanie po muzeum.



Otwarcie wystawy
„Michel Quarez. Plakaty”,
wywiad z kuratorką
Anną Grabowską-Konwent,
7 czerwca 2020,
fot. Sławomir Obst

7 czerwca miało miejsce otwarcie wystawy „Michel Quarez. Plakaty”; był to pierwszy wernisaż w covidowej rzeczywistości.

13 czerwca Muzeum Pałac w Rogalinie odwiedzili realizatorzy programu Dzień Dobry TVN, aby czterokrotnie, z różnych zakątków parku i pałacu transmitować prognozę pogody. Co za wspaniała reklama dla naszego muzeum!

20 czerwca na profilach facebookowych Miasta Poznania oraz Poznańskiego Chóru Chłopięcego odbyła się premiera retransmisji koncertu „Chór w czasach zarazy” realizowanego w murach MNP.

26 czerwca w Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie odbył się (i został zarejestrowany) koncert, który jest częścią projektu „Letni Festiwal Muzyczny Południowej Wielkopolski on-line”, realizowanego w ramach programu „Kultura w sieci”.

W czerwcu dyrektor MNP podpisał z Instytutem Historii Sztuki UAM (reprezentowanym przez prof. Piotra Kordubę) porozumienie dotyczące podjęcia współpracy organizacyjnej i naukowej z zakresie badań nad sztuką i ich promocji.

LIPIEC

Na czas wakacji Dział Edukacji Muzealnej przygotował dla zwiedzających dwie atrakcje:

- „Odkoduj obraz w MNP” to nowa ścieżka zwiedzania, łącząca najważniejsze dzieła z naszej kolekcji (wystarczyło odwiedzić muzeum z własnym smartfonem z dostępem do Internetu oraz słuchawkami, a zamieniał się on w prywatny multimedialny przewodnik po muzeum; wszystko to dzięki technologii kodów QR)



- „Quizy rodzinne” dla rodzin z dziećmi (co tydzień w kasie muzeum można było otrzymać kartę z zadaniami do rozwiązania w Galerii Malarstwa i Rzeźby; prawidłowo rozwiązane quizy były nagradzane).

10 lipca podczas konferencji prasowej dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu Tomasz Łęcki i rektor Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu prof. Wojciech Hora podpisali porozumienie o współpracy naukowej i organizacyjnej między MNP a UAP; pierwszym efektem współpracy była zrealizowana wspólnie wystawa „Formy w przestrzeni. Poznańska rzeźba plenerowa lat 60. i 70. XX wieku”.

12 lipca odbył się wernisaż wystawy „Formy w przestrzeni. Poznańska rzeźba plenerowa lat 60. i 70. XX w.” w Galerii Malarstwa i Rzeźby.



Otwarcie wystawy „Dürer i inni. Grafika niemiecka XV i XVI w. ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu”. Na zdjęciu od lewej: Danuta Rościszewska, kuratorka wystawy; dr Joanna Lewandowska, aranżerka; dr Maria Gołąb, zastępczyni dyrektora ds. naukowych, fot. Sławomir Obst

19 lipca otwarto wystawę „Dürer i inni. Grafika niemiecka XV i XVI w. ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu” w Galerii Malarstwa i Rzeźby.

SIERPIEŃ

8 sierpnia w Wielkopolskim Muzeum Wojskowym otwarto pokaz „*Pełna chwały i męstwa działalność bojowa... Wojska wielkopolskie w wojnie polsko-bolszewickiej 1919–1920 w zbiorach Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego*”, zorganizowany z okazji 100 rocznicy wojny polsko-bolszewickiej i wydarzeń zwanych potocznie „Cudem nad Wisłą”.



Wizytacja przedstawicieli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Od lewej: Remigiusz Łuczyński, zastępca dyrektora MNP ds. ekonomicznych; Tomasz Łęcki, dyrektor MNP; Paulina Florjanowicz, dyrektor Departamentu Dziedzictwa Kulturowego w MKiDN; Sebastian Wielgosz, adiunkt, kierownik sekcji administracji w Muzeum Zamku w Gołuchowie, fot. Sonia Bober

26–28 sierpnia miała miejsce wizytacja przedstawicieli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa Kulturowego Pauliny Florjanowicz oraz zastępcy dyrektora Departamentu Dziedzictwa Kulturowego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotra Szpanowskiego.

WRZESIEŃ

6 września podczas finisażu wystawy jubileuszowej „Wielkopolskie Muzeum Wojskowe 1919–2019” WMW zostało wyróżnione Odznaką Honorową „Wierni Tradycji” Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918–1919 oraz Statuetką Jana Ignacego Paderewskiego, przyznawaną przez Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego.

Anna Gorzyńska, dyrektor oddziału NBP w Poznaniu, prezentuje złotą monetę okolicznościową poświęconą stuleciu urodzin Jana Pawła II Witoldowi Garbaczewskiemu i Agnieszce Murawskiej, fot. Sonia Bober



11 września dyrektor poznańskiego oddziału Narodowego Banku Polskiego uroczyście przekazała do zbiorów MNP 500-złotową złotą monetę okolicznościową poświęconą stuleciu urodzin Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II; wybita w nakładzie do 966 egzemplarzy moneta ma nietypowy kształt klipy, czyli kwadratu o wymiarach 40 × 40 mm, i wagę 62,2 g.

13 września miało miejsce otwarcie wystawy „Szkło. Męskie rysy” w Muzeum Sztuk Użytkowych.

25 września odbyła się premiera filmu dla młodzieży *Tarapaty 2*, do którego zdjęcia realizowano w naszym muzeum, a inspiracją do napisania scenariusza była głośna kradzież obrazu Claude’a Moneta *Plaża w Pourville*.

26 września miało miejsce otwarcie wystawy „Ze znakiem palmy i półksiężyca. Pułk Ułanów Karpackich 1940–2020” w Wielkopolskim Muzeum Wojskowym.

29 września dyrektorzy trzech muzeów (Muzeum Narodowego w Poznaniu Tomasz Łęcki, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy prof. Andrzej Wyrwa oraz Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie Jan Maćkowiak) podpisali list intencyjny dotyczący organizacji konferencji muzeologicznej „Muzeum XXI wieku. W 100-lecie zjazdu muzeów polskich w Poznaniu”.

29 września obszar dawnego majątku rodziny Raczyńskich w Rogalinie oficjalnie uzyskał status pomnika historii.

PAŹDZIERNIK



Sekretarz stanu w MKiDN
Jarosław Sellin przekazuje MNP
odzyskany dzięki staraniom
polskiego rządu obraz Michała
Gorstkina-Wywiórskiego *Pejzaż
zimowy z chatą*, 6 października
2020, fot. Sławomir Obst

6 października w obecności wiceministra kultury i dziedzictwa narodowego Jarosława Sellina Muzeum Narodowe w Poznaniu zaprezentowało obraz Michała Gorstkina-Wywiórskiego *Pejzaż zimowy z chatą*; utracony podczas II wojny światowej obraz powrócił do zbiorów muzeum dzięki staraniom Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

6 października miało miejsce ukonstytuowanie i pierwsze posiedzenie nowej Rady Muzeum Narodowego w Poznaniu.

12 października w gabinecie dyrektora MNP Tomasza Łęckiego odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Naukowej konferencji muzeologicznej „Muzeum XXI wieku. W 100-lecie pierwszego zjazdu muzeów polskich w Poznaniu”.

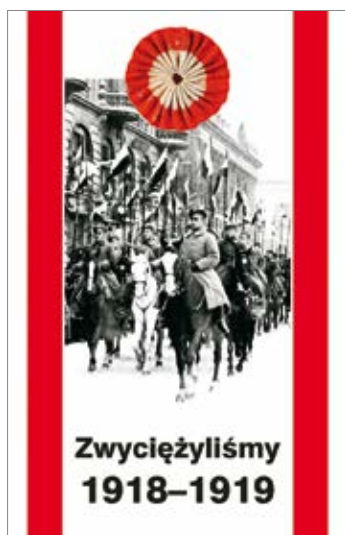


Baner do wystawy „August
Zamoyski. Myśleć w kamieniu”,
proj. Tomasz Jurek

18 października miało miejsce otwarcie wystawy „August Zamoyski. Myśleć w kamieniu” w Galerii Malarstwa i Rzeźby (ze względu na poważną sytuację epidemiczną nie było wernisażu).

LISTOPAD

7 listopada nastąpiło ponowne zamknięcie muzeów ze względu na powiększające się zagrożenie spowodowane rozprzestrzenianiem się koronawirusa.



9 listopada dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu Tomasz Łęcki oraz dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości Przemysław Terlecki podpisali list intencyjny o podjęciu eksperckiej współpracy i udzieleniu wsparcia przy tworzeniu nowego kompleksu muzealnego, w którym powstanie nowoczesna ekspozycja poświęcona powstaniu wielkopolskiemu 1918–1919 (Muzeum Powstania Wielkopolskiego będzie instytucją o znaczeniu narodowym).

GRUDZIEŃ

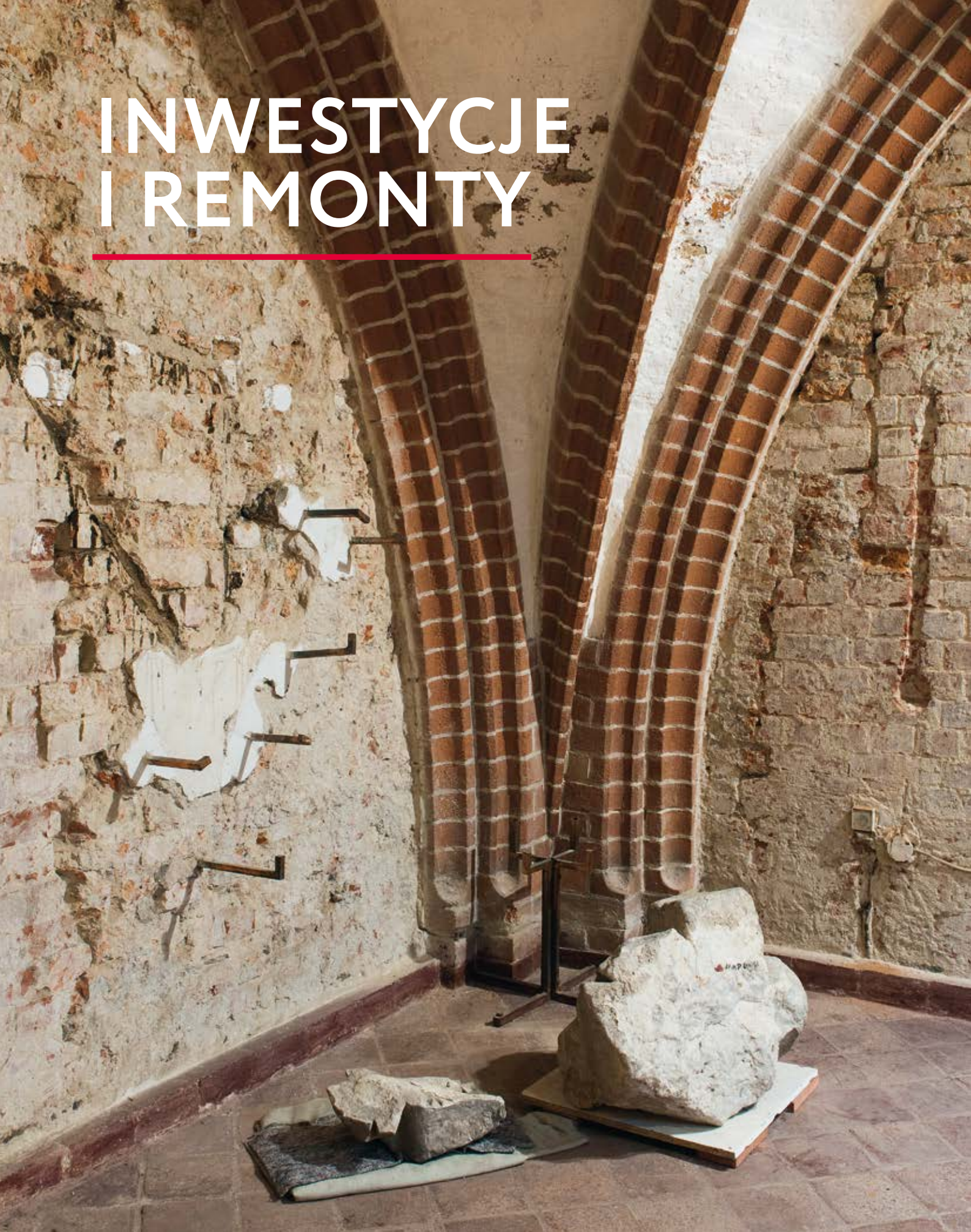
Tuż przed 102 rocznicą zwycięskiego powstania wielkopolskiego 1918–1919 na elewacji gmachu Muzeum Narodowego w Poznaniu – miejscu ważnym dla powstania – zawisł baner przypominający o rocznicy tego chlubnego zrywu narodowego.

72 Koncert Sylwestrowy
on-line, muzyka barokowa
w wykonaniu zespołu
Très Animé w składzie:
Olga Musiał-Kurzwaska – flet
traverso, Katarzyna Cendlak –
skrzypce barokowe, Martyna
Jankowska – wiolonczela
barokowa, Dagmara Tyrcha –
klawesyn, fot. archiwum MNP



31 grudnia odbył się 72 Koncert Sylwestrowy, po raz pierwszy w dziejach on-line.

INWESTYCJE I REMONTY



Głównym zadaniem inwestycyjnym w roku 2020 była kontynuacja prac remontowych w Muzeum Historii Miasta Poznania w gotyckich piwnicach poznańskiego ratusza oraz utworzenie w tej przestrzeni nowej ekspozycji. W wyremontowanych pomieszczeniach przywrócona zostanie stała ekspozycja pokazująca historię początków miasta Poznania od czasów powstania grodu w X w. do połowy XVI w., czyli momentu, w którym ratusz został rozbudowany przez Jana Baptystę Quadro i zyskał formę renesansową.

3 sierpnia podpisano aneks do umowy dotacji celowej opiewający na kwotę 1 700 000 zł i zwiększający zakres zadania w ramach przyznanych środków finansowych. Dzięki temu zwiększono zakres prac o instalacje sanitarne i sieci logiczne. Podpisano również umowę na opracowanie dodatkowej dokumentacji projektowej obejmującej instalacje elektryczne.

Po uzyskaniu z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego informacji o możliwości uzyskania dotacji na środki niewygasające (do wykorzystania do 30 listopada 2021 r.) 14 września muzeum złożyło wniosek o kolejną dotację w wysokości 1 326 000 zł, umożliwiającą dokończenie wszystkich robót budowlano-konserwatorskich objętych projektem.

W 2020 r. udało się przeprowadzić kilka przedsięwzięć remontowych, które zwiększyły standard oraz bezpieczeństwo pracy. Przeprowadzono oddymianie klatki schodowej w Gmachu Głównym MNP, realizowano wytyczne wynikające z decyzji Straży Pożarnej (światła awaryjne w nowym i starym gmachu oraz w Rogalinie, system zintegrowanych drzwi przeciwpożarowych, udrożnienie dróg ewakuacyjnych w starym gmachu, modernizacja Pracowni Konserwacji Sztuki Użytkowej). Udało się przeprowadzić remonty pomieszczeń biurowych i podnieść estetykę muzealnych wnętrz: pomieszczenia sekretariatu i biur dyrekcji, nowej przestrzeni dla



Prace remontowe w gotyckich piwnicach poznańskiego ratusza, siedzibie Muzeum Historii Miasta Poznania, fot. Sławomir Obst

obszaru komunikacji, 52 biur w starym i nowym gmachu oraz w Muzeum Etnograficznym.

Przeprowadzony został również remont w wartowni Straży Muzealnej w Gołuchowie.

Latem, na skutek ogromnej ulewy i zalania części sal wystawowych, zwłaszcza parkietu w pomieszczeniu z ekspozycją niemieckiego malarstwa XIX-wiecznego, wystąpiła nagła konieczność zdjęcia parkietu, a po jego osuszeniu założenia nowego oraz pomalowania ścian.

Dzięki tym nieplanowanym wcześniej pracom galerii sztuki zachodnio-europejskiej zyskały nowy wygląd.



Podpisanie umowy na prace remontowe w ratuszu pomiędzy MNP a firmą Tomasz Pokładecki Bauartcomplex Renowacja Zabytków Budownictwo, 7 maja 2020, fot. Sonia Bober



Prace remontowe w gotyckich piwnicach poznańskiego ratusza, siedziby Muzeum Historii Miasta Poznania, fot. Sławomir Obst

FINANSE



Pod względem finansów był to rok wprawdzie kryzysowy, ale udany. Użytkowano ponad 13 mln dotacji majątkowych, a nasz budżet dodatkowo powiększono o 3,4 mln zł w postaci dotacji celowych i podmiotowych. Dzięki temu możliwe było przeprowadzenie regulacji wynagrodzeń i wypłacenie rekordowych nagród rocznych oraz wykonanie remontów dużej ilości pomieszczeń biurowych. Rok w cieniu pandemii, z powodu wielotygodniowego zamknięcia muzeum dla publiczności, był czasem zmniejszonych o ponad 1 000 000 zł (w stosunku do roku 2019) przychodów własnych.

W ubiegłym roku MNP otrzymało z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego łączne dotacje w wysokości **36 684 446,66 zł** przeznaczone szczegółowo na:

1. Działalność bieżącą oraz dotację do cen sprzedaży biletów	34 231 444,66 zł
2. Wydatki majątkowe	1 766 451,00 zł
3. Środki na zakup muzealiów	686 551,00 zł

Przychody własne MNP – przychody ze sprzedaży wyniosły **1 401 570,36 zł**.

Na przychody bilansowe MNP w kwocie ogółem **41 158 440,56 zł** złożyły się głównie:

1. Wydawnictwa	68 027,36 zł
2. Sprzedaż usług związanych z upowszechnianiem muzealiów	933 369,87 zł
3. Sprzedaż usług związanych z dodatkową działalnością gospodarczą	289 781,21 zł
4. Dotacja do cen sprzedaży biletów	261 759,26 zł
5. Sprzedaż towarów	105 028,87 zł
6. Sprzedaż materiałów	5 363,05 zł
7. Dotacje	34 344 789,84 zł
8. Pozostałe przychody operacyjne	5 150 321,10 zł

Na pozostałe przychody operacyjne składają się między innymi:

1. Pokrycie amortyzacji	4 940 316,05 zł
2. Odszkodowania od firm ubezpieczeniowych i darowizny	155 388,81 zł

Koszty bilansowe podstawowej działalności MNP za 2020 r. wyniosły ogółem **41 889 308,43 zł**, a kształtowały się następująco:

1. Amortyzacja	5 884 047,34 zł
2. Zużycie materiałów	1 157 988,40 zł
3. Energia	3 335 972,85 zł
4. Usługi transportowe	27 247,39 zł
5. Usługi remontowe	304 746,91 zł
6. Pozostałe usługi	2 520 793,58 zł
7. Wynagrodzenia	23 103 607,37 zł
8. ZUS	3 983 825,71 zł
9. Odpis na ZFŚS	642 284,34 zł
10. Świadczenia na rzecz pracowników	230 432,53 zł
11. Podatki i opłaty	326 153,53 zł
12. Reprezentacja i reklama (limit)	144 290,48 zł
13. Podróże służbowe	52 949,02 zł

Pozostałe koszty (w tym finansowe) zamknęły się w 2020 r. kwotą **267 636,08 zł**.

Muzeum Narodowe w Poznaniu w 2020 r. przeznaczyło środki na inwestycje w środki trwałe. Z dotacji majątkowej kontynuowano realizację zadania „Utworzenie nowej ekspozycji (od X do XVI w.) w Muzeum Historii Miasta Poznania w gotyckich piwnicach poznańskiego ratusza” oraz zrealizowano zadanie „Oddymianie klatek schodowych w Gmachu Głównym”. Muzeum realizowało także nakłady z przychodów własnych, w tym:

1. Modernizację systemów informatycznych	27 312,67 zł
2. Zakup środków trwałych	11 827,14 zł
3. Instalację elektryczną oświetlenia awaryjnego w Gmachu Głównym i Rogalinie	54 465,15 zł



Konferencja prasowa z okazji otwarcia Muzeum Narodowego w Poznaniu po dwumiesięcznej przerwie związanej z pandemią, 6 maja 2020, fot. Sławomir Obst



Pierwsi po lockdownie goście w Muzeum Pałacu w Rogalinie, 6 maja 2020, fot. archiwum MNP

FREKWENCJA



Rok 2020 był dla wszystkich czasem niełatwym. Z powodu pandemii muzeum było dwukrotnie zamykane dla publiczności, po raz pierwszy od 12 marca do 4 maja i ponownie od 9 listopada do końca roku (ekspozycje otwarto dopiero 5 lutego 2021 r.). Po otwarciu ekspozycji, ze względu na bezpieczeństwo sanitarne, została ograniczona liczba gości przebywających na terenie muzeum, w zależności od powierzchni danego oddziału. Nie można było również prowadzić zajęć lekcyjnych i standardowej działalności edukacyjnej. Z powodu prac remontowych przez cały rok nieczynne było Muzeum Historii Miasta Poznania.

Pandemia uniemożliwiła również organizację Nocy Muzeów – imprezy, która tradycyjnie gromadziła w naszych przestrzeniach dziesiątki tysięcy gości. Pomimo takich utrudnień Muzeum Narodowe w Poznaniu odwiedziło **141 270 osób**.

W poszczególnych oddziałach odnotowano następującą frekwencję:

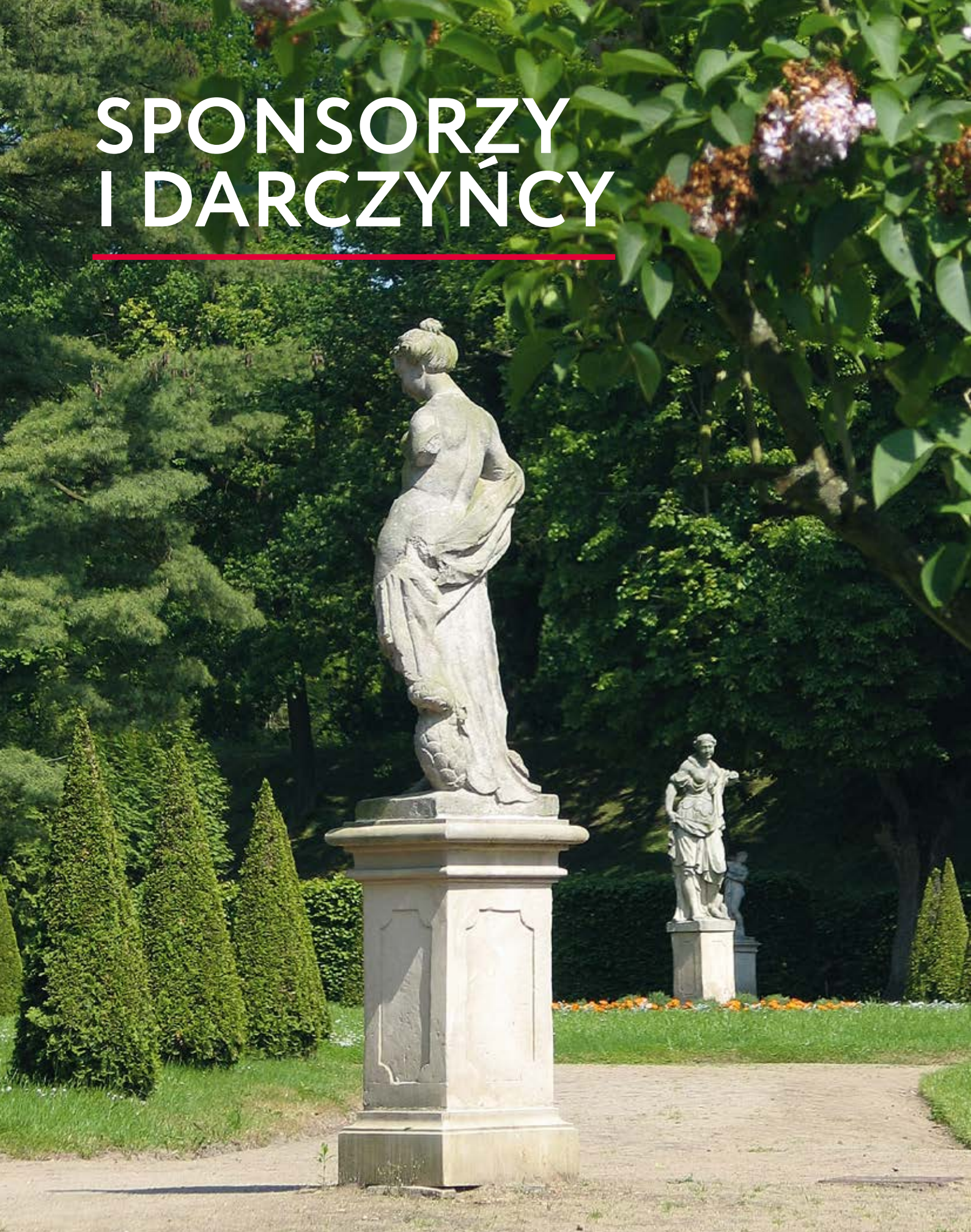
Galeria Malarstwa i Rzeźby	40 691
Muzeum Sztuk Użytkowych	28 781
Wielkopolskie Muzeum Wojskowe	6 761
Muzeum Instrumentów Muzycznych	5 268
Muzeum Etnograficzne	2 238
Muzeum Pałac w Rogalinie	37 183
Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie	4 618
Muzeum Zamek w Gołuchowie	15 730

Czas zamknięcia ekspozycji spowodował większą aktywność w prezentowaniu kolekcji muzealnych on-line. Warto zatem zwrócić uwagę, że frekwencja w mediach społecznościowych oraz na stronach internetowych muzeum to **5 664 176 odbiorców**.



„Weekend z Witkacym” w Galerii Malarstwa i Rzeźby MNP z okazji 135 rocznicy urodzin artysty, 21–23 lutego 2020, fot. Sławomir Obst

SPONSORZY I DARCYŃCY



Dziękujemy firmie TOPFARM za finansowe wsparcie realizacji serialu o Muzeum Narodowym w Poznaniu „Do zobaczenia w muzeum”.

Za umożliwienie organizacji spotkania noworocznego dla załogi Muzeum Narodowego w Poznaniu dziękujemy Bankowi Gospodarstwa Krajowego (Oddział w Poznaniu) oraz firmie Tomasz Pokładecki Bauarcomplex Renowacja Zabytków Budownictwo.

Serdeczne podziękowania kierujemy do osób, które ofiarowały obiekty wzbogacające nasze kolekcje:

Tadeusza Mysłowskiego
Janusza Marciniaka
Leszka Rościszewskiego
Natalii Lach-Lachowicz
Renaty Bąkowskiej
Ewy Siejkowskiej-Askutji
Annelie Diem
Piotra Kaisera
Jarosława Przybylskiego
Zofii Buchwald
Guntera Rambowa
Joanny Lewandowskiej
Krzysztofa Dydo
Michała Klisia
Władysława Pluty
Pekka Loiri
Melchiora Imbodena

Za dary dziękujemy również instytucjom:

Narodowemu Bankowi Polskiemu
Towarzystwu im. Hipolita Cegielskiego
Towarzystwu Pamięci Powstania Wielkopolskiego
Muzeum Historii Fotografii w Krakowie



Park przy Muzeum Pałacu w Rogalinie, fot. Tomasz Niziołek



Dyrekcja i pracownicy Muzeum Narodowego w Poznaniu

Dyrektor

Tomasz Łęcki

Zastępca dyrektora ds. naukowych

dr Maria Gołąb

Zastępca dyrektora ds. administracyjnych

Agnieszka Purgat

Zastępca dyrektora ds. ekonomicznych

Remigiusz Łuczyński

Główna księgowa

Agnieszka Orchowska

Zastępca głównego księgowego – kierownik Sekcji

Finansowo-Księgowej, Materiałowej i Ewidencji Środków Trwałych

Reneta Behrendt

Galeria Sztuki Starożytnej

dr Inga Głuszek: kuratorka
(do 30.05.2020)

Galeria Sztuki Średniowiecznej

dr Patrycja Łobodzińska: kuratorka

Galeria Sztuki Polskiej**od XVI do XVIII w.**

Adriana Podmostko-Kłos: kuratorka

Galeria Sztuki Polskiej**od XVIII w. do 1945 r.**

dr Agnieszka Skalska: kuratorka

Galeria Sztuki Współczesnej

Ewa Hornowska: kuratorka
dr Anna Borowiec

Galeria Sztuki Obcej

Maciej Michałowski: kurator
Maciej Broniewski
Martyna Łukasiewicz

Galeria Plakatu i Designu

Irena Przymus: kuratorka
Barbara Górecka
Anna Grabowska-Konwent

Gabinet Rycin

Grażyna Hałasa: kurator – kierownik
Danuta Rościszewska
Katarzyna Gieszczyńska-Nowacka
Agnieszka Salamon-Radecka
Maria Skrzypczak

Gabinet Numizmatyczny

dr Witold Garbaczewski: kurator – kierownik
Agnieszka Murawska
Marta Piekarska

Dział Wydawnictw

Urszula Namiota: kierownik
Anna Cieślik
Magdalena Knapowska-Niziołek
Lucyna Majchrzak
Julia Musiał (urlop rodzicielski)
Tomasz Niziołek

Biblioteka

Andrzej Król: kierownik
Aleksandra Król
Danuta Portala

Archiwum MNP

Gerard Radecki

Dział Organizacji Wystaw

Roman Nowakowski: kierownik
(do 20.07.2020)
Karina Adamska: kierownik
(od 20.07.2020)
Kamil Jaros
Marek Kawski
Paulina Koch
Jerzy Kostrzewa
Krzysztof Siejakowski

Dział Głównego Inwentaryzatora

Zofia Fidelus: Główny Inwentaryzator
(do 31.08.2020)
Agnieszka Krzyżanowska: adiunkt – Główny
Inwentaryzator (od 1.09.2020)
Sonia Bober
Paweł Garguliński
Aleksandra Hurnowicz
Monika Józefczyk
Julia Juskowiak
Bartosz Latzke
Sławomir Obst
Jacek Orłowski
Ewa Siejkowska-Askutja
Katarzyna Toporska

Konserwacja

Agnieszka Kunicka-Goldfinger: Główny
Konserwator

**Pracownia Konserwacji Malarstwa i Rzeźby
Polichromowanej**

Hanna Kutzner-Melion: starszy konserwator –
kierownik
Lucyna Balewska
Katarzyna Męczyńska
Paweł Napierała
Agnieszka Rękawek

Pracownia Konserwacji Papieru i Skóry

Grażyna Musiał: starszy konserwator –
kierownik
Dariusz Deręgowski
Aleksandra Kwiatkowska
Sylwia Łucka
Monika Rudy-Sikora
Joanna Siuchnińska
Marcin Zjeżdżałka

Pracownia Konserwacji Ram i Pozłotnictwa

Marek Peda: starszy renowator – kierownik
Łucja Błazczek
Mariusz Drewniak
Ewa Maliczak-Jarosik
Wiesław Piechel
Renata Pilawska



Spotkanie noworoczne dyrekcji i pracowników Muzeum Narodowego w Poznaniu, 13 stycznia 2020, fot. Sławomir Obst



Spotkanie z okazji jubileuszu pracowników, 15 lipca 2020, fot. Sławomir Obst

Pracownia Konserwacji Sztuki Użytkowej i Militariów

Sabina Figurniak: starszy konserwator – kierownik

Waldemar Baruch

Katarzyna Horzowska-Kaźmierska

Agnieszka Maciejewska

Pracownia Konserwacji Instrumentów Muzycznych

Piotr Cieślak: starszy konserwator – kierownik

Miroslaw Baran

Tomasz Czaja

Maciej Szarafiński

Pracownia Konserwacji Zabytków Etnograficznych

Joanna Kokoć: starszy konserwator – kierownik

Anna Napierała

Lucyna Grupa

Aldona Kłapouch

Milena Mańk

Pracownia Konserwacji Tkanin

Teresa Koszuta: starszy renowator – kierownik

Małgorzata Dinwibel-Owsian

Katarzyna Górka

Agnieszka Ochla

Dorota Tomaszewska

Pracownia Konserwacji Drewna Zabytkowego i Mebli

Urszula Dąbrowska: starszy konserwator – kierownik

Sławomir Jahns

Tomasz Pokorski

Pracownia Badań Technologiczno-Konserwatorskich

Gaja Gąsecka

Profilaktyka Muzealna

dr Krzysztof Kalitko

Ireneusz Wiciak

Muzeum Sztuk Użytkowych

Magdalena Weber-Faulhaber: kustosz – kierownik oddziału

Michał Błaszczewski

Marianna Czerwińska

Ewa Kosmaczewska

Tomasz Nazaruk

Marek Piątkowski: kierownik sekcji administracji

Aleksandra Podżorska

Renata Sobczak-Jaskulska

Muzeum Historii Miasta Poznania

dr Magdalena Mrugalska-Banaszak: kustosz dyplomowany – kierownik oddziału

Waldemar Karolczak

dr Jarosław Mulczyński

Henryk Sieg: kierownik sekcji administracji

Karol Wyremblewski

Justyna Żarczyńska

Muzeum Instrumentów Muzycznych

Patryk Frankowski: adiunkt – kierownik oddziału

Katarzyna Frąckowiak

Janusz Jaskulski

Olga Olejniczak

Przemysław Skopiński: kierownik sekcji administracji

Ryszard Staszewski

Wielkopolskie Muzeum Wojskowe

Jarosław Łuczak: kustosz – kierownik oddziału

Henryk Ignyś: kierownik sekcji administracji

Lucyna Kuszczalska-Kokot

Witold Kuszczalski-Kokot

Wojciech Lorek

Jędrzej Oksza-Płaczkowski

dr Leszek Rościszewski

Alina Sokołowska

Anna Szukalska-Kuś

Muzeum Etnograficzne

Aneta Skibińska: kustosz – kierownik oddziału

Katarzyna Andrzejkowicz

Urszula Baszczyńska-Goszcz

Jakub Kowaliński

dr hab. Joanna Minksztyr

Witold Przewoźny

Iwona Rosińska

Katarzyna Sinoracka

Elwira Sobiak

Muzeum Pałac w Rogalinie

dr Ewa Leszczyńska: kustosz dyplomowany – kierownik oddziału

Katarzyna Bartosiak

Patrycja Hajder

Sylwia Korczak

Patrycja Plenzler

Agnieszka Wajroch

Małgorzata Wilanowska: kierownik sekcji administracji

Piotr Wilanowski: kierownik sekcji ds. parku

Muzeum Zamek w Gołuchowie

Paulina Vogt-Wawrzyniak: kustosz –
kierownik oddziału
Marta Gołembiewska
Anna Lebowska
Sebastian Wielgosz: kierownik sekcji
administracji

**Muzeum Adama Mickiewicza
w Śmiełowie**

Ewa Kostołowska: kustosz – kierownik
oddziału
Ireneusz Kurzawa: kierownik sekcji
administracji
Dominika Nowak
Małgorzata Ratajczak

Dział Edukacji Muzealnej

Karina Adamska: kierownik
(do 20.07.2020)
Katarzyna Grabowska: adiunkt – kierownik
(od 20.07.2020)
Małgorzata Baehr-Ceranek
Paulina Broniewska
Katarzyna Drozdowska-Sawińska
Sabina Mayer
Emilia Pyś
Kinga Sibilska
Zuzanna Sokołowska

Sekcja promocji i komunikacji

Aleksandra Sobocińska: rzecznik prasowy –
kierownik
Urszula Bąk
Anna Obłój
Marzena Prusińska

Sekretariat

Karolina Aszurkiewicz
Agnieszka Kurkiewicz: starszy specjalista
ds. sekretariatu – asystent dyrektora
Joanna Margraf: specjalista ds. sekretariatu –
asystent zastępcy dyrektora
ds. administracyjnych
Agata Rosiak-Kaczmarek: specjalista
ds. sekretariatu – asystent zastępcy dyrektora
ds. naukowych
Anna Witaszek-Nowakowska

**Kierownik działu administracji,
eksploatacji i remontów**

Wojciech Synak

**Kierownik sekcji administracji
Gmachu Głównego MNP**

Sylwia Mrozek

**Główny specjalista – pełnomocnik
dyrektora ds. marketingu**

Magdalena Hilszer

Sekcja zamówień publicznych

Jolanta Synak: kierownik
Anna Szymańska

**Główny specjalista
ds. planowania inwestycji**

Andrzej Grabowski

**Główny specjalista
ds. pozyskiwania funduszy**

Jeremiasz Misiak

Kierowcy

Zbigniew Kołacki
Przemysław Kowalski

Radcy prawni

Zbigniew Kaczmarek
Beata Kosicka

**Pełnomocnik ds. ochrony informacji
niejawnych / specjalista ds. zarządzania
nieruchomościami MNP**

Gerard Hajgelman

**Starszy specjalista
ds. pozyskiwania i rozliczania dotacji**

Marta Mleczo

**Specjalista – starszy inspektor
ds. BHP**

Dariusz Wnuk

**Główny specjalista
ds. koordynacji funkcjonowania
obszaru informatycznego**

Andrzej Urbanowicz

Specjalista ds. komputeryzacji

Szymon Kuczyński

Specjalista ds. plastycznych

dr Joanna Lewandowska

**Główny specjalista
ds. cyberbezpieczeństwa**

Jacek Ustasiak

Kadry

Jacek Jasiukiewicz
Mirella Zasadzińska

Dział Księgowości

Joanna Filipiak
Anna Kraszewska
Jarosław Korytek
Lucyna Lewandowska
Ewa Nowaczyk
Agnieszka Nowak
Jakub Nowak
Renata Szybisty
Aneta Węckowska
Renata Włodarczak
Anna Wodzińska

Dział Handlowy

Monika Klimaszewska: kierownik
Michał Czarnecki
Łukasz Radziszewski

Sklep muzealny

Alicja Jerzak
Agata Karnaból

**Starszy specjalista
ds. magazynu głównego**

Alina Musielak

**Starszy specjalista
ds. zaopatrzenia**

Janusz Baszczyński

Główny energetyk

Florian Siwiński

Brygadzysta

Lucyna Sztulpa

**Kierownik kancelarii tajnej /
dowódca zmiany / specjalista
ds. obronnych i obrony cywilnej**

Edward Krawczyk

**Specjalista ds. oceny ryzyka
i bezpieczeństwa
informatycznego**

Krzysztof Smokowski

**Specjalista ds. ochrony
środowiska, transportu
i łączności**

Renata Piątkowiak

Kasjerki

Patrycja Adamow
Małgorzata Adamczak
Jolanta Bartoszek
Agata Bernacka
Anna Dobrzańska

Dorota Florczak
Izabela Graczyk
Katarzyna Kudera
Ewa Lipert
Zuzanna Olejniczak
Wojciech Pawlak
Maria Pera
Katarzyna Pieszyk
Agnieszka Rupiczak
Lidia Sowada
Kamila Stróżyk
Teresa Szymańska
Marzena Tonder

**Kwalifikowani opiekunowie
ekspozycji**

Joanna Adamczak
Barbara Antoniewicz-Jopek
Elżbieta Bartkowiak
Danuta Bilitz
Janina Buksch
Iwona Cichewicz
Barbara Cywińska
Elżbieta Figiel
Krystyna Forszpaniak
Hanna Genow
Anna Gintrowicz
Ewa Gintrowicz
Katarzyna Górka
Katarzyna Inda
Ewa Jagodzińska
Iwona Jankowska
Lidia Janowska
Violetta Jarosz
Ewa Kałużna-Smolibocka
Grażyna Kałżyńska
Małgorzata Karpińska
Iwona Klauzińska
Maria Knapowska
Violetta Kokot
Anna Konyś
Patrycja Kosińska
Katarzyna Kruszyk
Wojciech Książkiewicz
Agata Kubis
Marika Kucostatis
Daria Kuczyńska
Hanna Kuhnert
Arleta Kulik
Sebastian Leśniak
Dorota Leśniak
Elżbieta Lipińska
Krystian Lisiak
Renata Łuczyk
Elżbieta Maluska
Martyna Marszałek
Elżbieta Miłosek

Anna Molik
Beata Niewczyk
Dorota Noweta-Róžańska
Dorota Nowicka
Sylvia Nowicka
Julia Olejniczak
Anna Organiściak
Maciej Palacz
Sara Paluszkiewicz
Ewa Pałczyńska
Anna Pelczyk
Monika Piechota
Dorota Piechowiak
Halina Porbes
Jolanta Prętka
Marek Przydanek
Małgorzata Przymusińska
Aleksandra Raczkowska
Magdalena Ratajczak-Frątczak
Ewelina Rogacka
Elżbieta Rospenda
Anna Rusiniak
Irena Smorczewska
Beata Strzelczyk
Katarzyna Surma
Teresa Staszewska
Marika Sternicka
Dorota Szczepańska
Zofia Szot
Wiesława Szpikowska
Małgorzata Świętek
Alina Trybus
Renata Tyma
Violetta Walasiak
Barbara Walkowiak
Izabela Wojciechowska
Anna Woś
Krystyna Wójcik
Patrik Zasadniński
Wadim Zorin

Sprzątaczk

Grażyna Banach
Grażyna Bączkowska
Janina Berent
Renata Egler
Mirosława Janik
Agata Juchacz
Monika Karłowska
Beata Marsicka
Urszula Połom
Grażyna Strażyńska
Renata Szczepaniak
Janina Tomczak
Klaudia Wawrzyniak
Mariola Wojciechowska

Portier

Igor Zorin

Ogrodnicy

Rafał Anioła

Beata Błaszczak

Roman Buksch

Jacek Gensler

Ryszard Klamecki

Dominik Olejniczak

Krzysztof Skiba

Jan Śmigielski

Rzemieślnicy specjaliści

Grzegorz Cerekwicki

Andrzej Fredyk

Jarosław Iwanowski

Marek Konieczny

Jerzy Kostrzewa

Henryk Kraszkiewicz

Jan Sokołowski

Szymon Szyszka

Konrad Zawadzki

Szymon Zieliński

OCHRONA MNP**Szef ochrony**

Wojciech Smokowski

Zastępca szefa ochrony

Dariusz Dybek

Dowódcy zmiany

Paweł Dworanowski

Julian Karcz

Jakub Krzyżaniak

Przemysław Niedzielski

Marek Przodąta

Marcin Skąpski

Przemysław Stęclik

Mirosław Szczegielski

St. wartownicy-konwojenci

Wojciech Ambroży

Mikołaj Babiak

Dominik Badura

Andrzej Bartkowiak

Rafał Blige

Artur Borek

Antoni Brzozowski

Rafał Bugajny

Dariusz Chojecki

Wojciech Chrzanowski

Roman Ciołek

Wiesław Gorzelańczyk

Sebastian Jabłoński

Ryszard Juszcak

Grzegorz Kałżyński

Marek Kądziałak

Sebastian Kmiecinski

Agnieszka Koczorowska

Mirosław Kokociński

Jarosław Kozak

Paweł Krzyminski

Piotr Kuźniewski

Jerzy Kwieciński

Waldemar Maćkowiak

Paweł Malczyk

Michał Matyja

Tomasz Mikołajczak

Mieczysław Musiołowski

Piotr Muszyński

Andrzej Natkański

Julian Niedziela

Leszek Nowak

Rafał Nowak

Waldemar Orłowski

Artur Ostrowski

Artur Pepliński

Paweł Pielak

Karol Podgórny

Wojciech Prokopczyk

Krzysztof Rajski

Piotr Rakowski

Tomasz Ratajczak

Juliusz Stępa

Kazimierz Stolarczyk

Mariusz Swoboda

Mariusz Szczepaniak

Damian Szelaąg

Andrzej Turbiński

Zbigniew Wendzonka

Paweł Weychan

Wiesław Widermański

Czesław Wilczyński

Marek Zaworski

Jacek Zerbin

Wartownicy-konwojenci

Krzysztof Adamczyk

Paweł Bryła

Krzysztof Ciesielski

Ryszard Długowski

Andrzej Dymke

Jacek Dziubiński

Dariusz Fengier

Marek Hryc

Jerzy Janowski

Robert Kolański

Wojciech Maćkowiak

Stanisław Mika

Leszek Mikołajczak

Mariusz Młynarczyk

Grzegorz Ociepka

Krzysztof Paśnicki

Krzysztof Polus

Stanisław Rychlewicz

Mariusz Rydian

Elżbieta Sobierajska

Janusz Stefaniak

Paweł Szczербal

Przemysław Szymański

Eugeniusz Szymczak

Jerzy Tarnopolski

Mariusz Tylkowski

Roman Wawrzyniak

Dariusz Zawistowski



RAPORT
ROZNY

Słowo wstępne: Tomasz Łęcki

Teksty: Aleksandra Sobocińska oraz Anna Obłój; współpraca: Patryk Frankowski, Maria Gołąb, Katarzyna Grabowska, Andrzej Grabowski, Jacek Jasiukiewicz, Ewa Kostołowska, Agnieszka Kunicka-Goldfinger, Agnieszka Kurkiewicz, Ewa Leszczyńska, Jarosław Łuczak, Remigiusz Łuczyński, Magdalena Mrugalska-Banaszak, Agnieszka Orchowska, Aneta Skibińska, Magdalena Weber-Faulhaber, Paulina Vogt-Wawrzyniak, Mirella Zasadzińska

Projekt graficzny i przygotowanie do druku: Tomasz Niziołek

Redakcja: Magdalena Knapowska

Kierownictwo produkcji: Urszula Namiota

Fotografie: Adam Cieślowski, Sonia Bober, Jacek Łagowski, Piotr Maciejewski, Jeremiasz Misiak, Piotr Namiota, Tomasz Niziołek, Grzegorz Nosorowski, Anna Obłój, Sławomir Obst, Marek Peda, Anna Szukalska-Kuś; SMK Photo Jacob Skou-Hansen/Buccarella; ze zbiorów archiwum MNP

Druk: Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak Sp.j., ul. Piwna 1, Poznań

© Copyright by Muzeum Narodowe w Poznaniu, 2021

ISBN 978-83-64080-84-5